RIENTOLA

Rientolan Setlementin toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta.

15.06.2022

Rientola-keskus toimintaa täynnä

Historiallisen Niemen kartanon alueelle on syntynyt vireä ja vetovoimainen harrastus- ja yritystoiminnan keskus. Rientola-keskuksessa toimii nyt Rientolan Setlementti ja iso joukko eri alojen yrityksiä. Kiinteistön omistaa Rientolan Kerhola Oy.

Uuden ratikkalinjan valmistuttua Rientola saa oman pysäkin aivan alueen maamerkin, upeiden tiilitornien tuntumaan. Lisää sivulla ...16

Katso Rientolan Setlementin koko syksyn harrastus- ja toiminta sivulta 6-7

Tule mukaan tanssimaan, laulamaan, puutöihin, keramiikkaryhmiin, joogaan, luontoryhmiin, tekstiilityöhön ja moniin muihin iloisiin ryhmiin, joita Rientola tarjoaa.

Rientolan Setlementti

Tässä lehdessä mm:

- Yhteisö avautuu uusiin suuntiin – Sanna Natunen..... s.2
- Kesä toi kiskot Lentävänniemeen s.3
- Uusia houkuttimia keramiikan rinnalle.. s.4
- Rientolan savipajan kuulumisia s.5
- Tule!-hanke – Sisältöä, ystäviä ja yhteisöllisyyttä..... s.8
- Matti Laineen toimintakausi s.10
- Rientolan nuorisotakuuhanke..... s.12
- Kulttuuriympäristöpalkinto 2021 ... s.14
- Rientolaa rakennetaan perinteitä kunnioittaen s.15
- Niemen tilan emäntä Tilta Niemi s.18
- Yhteisöllisyyttä kautta aikain s.19
- Lielahden oma palokunta s.20
- Lielahti ennen - ryhmä s.21
- Masseista mahiksia toi tulevat seiskaluokkalaiset Rientolaan s.23

Sadonkorjuujuhlat Rientola-keskuksen tornipihalla la 17.9.2022 klo 11-16.

Olet tervetullut myymään syksyn satoa tai kädentaitotuotteitasi.

Varaa myyntipaikkasi nyt! Viimeistään 05.09.mennessä.

Ota yhteyttä toimisto@rientola.fi

Yhteisö avautuu uusiin suuntiin

*Rientolan yhteisöllisyys hurmasi ensihetkistä uuden toiminnanjohtajan **Sanna Natusen**. Vankalle perustalle on hyvä rakentaa uudenlaista toimintaa ja houkutella mukaan uusia ihmisiä.*

Rientolan toiminnanjohtaja Sanna Natunen sai onnistuneen alun uudelle pestilleen. Elokuussa 2021 koronarajoitukset oli purettu, ja hän pääsi perehtymään toimintaan, vapaaehtoisiin ja yhteistyökumppaneihin sekä miljööseen yhdessä edeltäjänsä kanssa. Natunen sai heti kokea, mitä toiminta on nykyisessä laajuudessaan, ja kuinka paljon esimerkiksi sadonkorjuujuhla ja joulutori keräävät sekä yleisöä että talkoolaisia.

”Oli hienoa nähdä, miten yhteisö on tottunut toimimaan yhdessä, ja miten yhteistä ponnistusta koordinoidaan. Isossa joukossa on voimaa!” Natunen kertaa ensivaikutelmiaan.

Pian hän havaitsi senkin, kuinka haastavaksi toiminta muuttui koronatilanteen aiheuttamien poikkeusten vuoksi. Toiminnanjohtaja toivoo, että aktiivinen arki palaa, ja Rientolaa voidaan taas kehittää normaalisti.

Perheet ja nuoret mukaan!

Asemansa vakiinnuttaneiden senioreiden ja lasten lisäksi Natunen haluaisi tavoittaa yhä enemmän nuoria, perheitä ja työikäisiä aikuisia. Siinä onkin haastetta. Nuoruus on lyhyt aika, ja opiskelujen alkaessa side usein katkeaa. Yksi uusista avauksista loi yhteyden ehkä vaikeimmin tavoitettavaan nuorten ryhmään.

”Selvittelimme yhdessä Nuorisokeskus Piilon kanssa, mitä nuoret haluaisivat tehdä ja pyrimme vastaamaan kysyntään. Esimerkiksi räppiryhmä veti nuoria miehiä mukaan”, Sanna iloitsee.

Ruuhkavuosiaan elävien aikuisten huomiota taas hajotetaan moneen suuntaan. Juuri siksi perheiden yhteisille puuhille ja kohtaamisille voisi olla hyvinkin tarvetta.

”Tulevaisuudessa Rientola voi olla eri-ikäisten asukkaiden oma paikka. Yhteisöllä on paljon annettavaa paitsi jo täällä asuville, myös tänne muuttaville.

Rientola tarjoaa kohtaamispaikan uusille asukkaille

Voimakkaasti kasvavalle alueelle nousee lähivuosina koti 25 000 asukkaalle. Natusen mukaan Rientolassa halutaan siksi erityisen tarkalla korvalla kuunnella, mitä alueen nykyiset ja uudet asukkaat toivovat ja tarvitsevat.

Rientolan Setlementti pyrkii jatkossa tarjoamaan yhä enemmän alueen asukkaiden toiveisiin vastaavia kursseja ja kerhoja, omaehtoista toimintaa, vapaaehtoistoimintaa, retkiä ja tapahtumia. Natusen mukaan on lisäksi tärkeää, että alueen asukkaille löydetään myös uusia väyliä luoda Rientolaan omannäköistä toimintaa. Jo syksylle on mahdollisuus järjestää lasten, nuorten ja perheiden omaehtoista toimintaa. Ilta-ajan kurssivalikoimaa laajennetaan parhaillaan uusiin kädentaitoihin, kuten puutöihin, elektroniikkaan, tekstiilityöhön, verhoiluun, askarteluun, kuvataiteeseen ja musiikkiin. Natunen toivoo, että rahoitus järjestyy tulevaisuudessa myös laadukkaisiin konsertteihin, teatteriin ja muihin kulttuuritapahtumiin, jos ihmiset sellaisia kaipaavat.

”Toivottavasti kaikki halukkaat löytävät oman tavan toimia Rientolassa. Yhteisö ja harrastaminen lisäävät arjen hyvinvointia. Ne tuovat sisältöä elämään ja usein myös uusia ystäviä”, Natunen vakuuttaa.

Myös verkostoituminen antaa kaikille jotain enemmän kuin yksin toimiminen. Rientolan Setlementin, Sopimusvuori ry:n ja Kansalaistalo Mansikkapaikan kolmivuotisessa (2020–2022) sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskuksen rahoittamassa Tule-hankkeessa on jo kuunneltu Lielahti-Lentävänniemen alueen asukkaiden toiveita, luotu uudenlaista yhteisöllisyyttä ja tuotu sekä asukkaita että alueen toimijoita yhteen kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan parissa.

”Asukkaiden tarpeisiin vastaamalla ja yhteistyöllä historiallisen Niemen kartanon alueelle kehittyvästä Rientola-keskuksesta voi tulla yhä vetovoimaisempi paikka, jonka toimintaan, tapahtumiin ja palveluihin yhä useampi löytää harrastamaan, osallistumaan ja ostoksille”, Natunen uskoo.

Sanna Natunen

- Rientolan setlementin toiminnanjohtaja syksystä 2021 alkaen.
- Tausta setlementtityössä, käytännön lisäksi kokemusta pedagogiikasta, hallinnosta ja rahoituksesta.
- Kasvatus- ja kulttuurialan sekä yhteiskunta-alan koulutus.
- Myös muusikko ja musiikinopettaja.
- Harrastaa liikuntaa ja kädentaitoja.
- Soittaa viulua ja pianoa, laulaa ja esiintyy.
- Rakastaa avantouintia ja saunomista.

Anu Ritvanen

Rientolan Setlementti

ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA

”Toivottavasti kaikki halukkaat löytävät oman tavan toimia Rientolassa. Yhteisö ja harrastaminen lisäävät arjen hyvinvointia. Ne tuovat sisältöä elämään ja usein myös uusia ystäviä.”

Sanna Natunen

Pääkirjoitus

RIENTOLA JUURILLAAN – MUKANA MONESSA

Rientolan Setlementin toiminta on tukevasti syntysijoillaan Lielahdessa. Ab J.W.Enqvist Oy:n tehtaan rakentama Kerhola-niminen talo Lielahden asukkaille ja tehtaan työntekijöille sijaitsi Niemen kartanon alapuolella nykyisellä Federleynkadulla. Täältä alkoi yhdistyksemme Rientolan Setlementin toiminta vuonna 1945. Setlementtiliikkeen työ on alusta asti perustunut samoihin kestäviin arvoihin: rohkeus ja luottamus, paikallisuus ja yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus.

Toimintamme keskuspaikka on nyt Niemen kartano, josta käytämme nimeä Rientola-keskus . Rientolassa on neljä rakennusta, pirtti, vierаspytinki, karjarakennus ja jääkellari. Kerho- ja toimintatiloja meillä on pirttirakennuksessa ja karjarakennuksessa, jossa sijaitsevat savipaja, puutyöverstas ja liikuntatila, nimeltään Lantala.

Jäsenemme ja väkemme ovat ansiokkaasti seitsemän vuoden aikana, pitkälti talkoilla, kunnostaneet kerho- liikunta- ja kädentaitotiloja omaa toimintaamme varten. Tilojemme kunnostamisessa useat nuoret ovat saaneet arvokasta oppia. Nuoret ovat olleet motivoituneita työskentelemään kanssamme.

Pirkanmaan maakuntamuseon korjausneuvojat ovat antaneet neuvoja vanhojen rakennusten kunnostuksessa. Kunnostukseen olemme saaneet lahjoituksia ja avustuksia säätiöiltä, yhdistyksiltä, yrityksiltä ja henkilöiltä. Toteutimme varojen keräämiseksi Mesenaatti-kampanjan.

Olemme onnistuneet kunnostustöissä, saimme syyskuussa 2021 Pirkanmaan maakuntamuseon kulttuuriympäristöpalkinnon tunnustuksena merkittävästä ja onnistuneesta kulttuurihistoriallisesta teosta. Rakennukset on pelastettu nykyisille ja tuleville sukupolville kaikkien käyttöön ja rikastuttamaan ympäristöämme.

Korjattavaa vielä riittää. Muun muassa lämmitysjärjestelmän muuttaminen karjarakennuksen osalta.

Suuret ja lämpimät kiitokset toimintaamme luottaneille tahoille ja isolle talkoolaisjoukolle. Haluan kiittää erityisesti emäntiä, jotka ovat kotonaan ja pirtissä laittaneet maittavat tarjoamiset ja kodikkaat puitteet talkooporukoille. Talkoväki on viihtynyt ja tulleet aina joukolla mukaan, kun kutsu on käynyt.

Meillä naapurissa jyllää nyt ratikkatyömaa. Ratikkapysäkki tulee viereemme ja sen tunnusmerkiksi tulevat karjarakennuksen tornit. Pysäkin nimeksi ovat olleet ehdolla Sellupuisto, Niemen kartano, Rientola ja Rientola-keskus. Toivomuksemme on, että nimeksi tulee Rientola-keskus. Se kuvaa paikalla aikanaan ollutta Enqvistin tehtaan Rientola-nimistä kerhotaloa ja nykyisiä alueen toimijoita.

Meillä on vuorovaikutteista kanssakäymistä ja yhteistyömahdollisuuksia Tampereen muiden setlementtien ja alueen toimijoiden kesken. Uudet toimintatilamme antavat lisäpuitteita harraste- ja tapahtumatoiminnalle.

Olemme yhdistys ja yhdistys elää jäsenistä ja rientoihin osallistujista. Rientolan lämmin ilmapiiri kutsuu mukaan. Nähdään kädentaito-, liikunta- ja kulttuurikursseilla- ja kerhoissa sekä tapahtumissa.

Päätoimittaja
Mauno Myllykoski
Rientolan Setlementin
hallituksen puheenjohtaja

KUSTANTAJA JA JULKAISIJA
Rientolan Setlementti ry
Federleynkatu 19, 33400 Tampere
toiminnanjohtaja Sanna Natunen
sanna.natunen@rientola.fi
puh 044 970 5205

TOIMITUSKUNTA
Päätoimittaja
Mauno Myllykoski
mauno.myllykoski@gmail.com
Esa Fagerlund
Jalo Pirhonen
Jarmo Erkkilä, taitto
erkkilajt@gmail.com

www.rientola.fi

Painosmäärä: 32 000 kpl
Painopaikka: Lehtisepät Oy, Jyväskylä 2022

KESÄ TOI KISKOT LENTÄVÄNNIEMEEN

Raitiotietyöt Niemenrannan ja Lentävänniemen alueella ovat täydessä vauhdissa. Maaliskuussa alkaneet työt etenevät kaikilla raitiotiekaduilla eli Federleynkadulla, Kehyskadulla, Lielahdenkadulla ja Halkoniemenkadulla. Toukokuun lopulla asennettiin jo ensimmäiset kiskot Federleynkadulle, ja kesän myötä raitiotien kaksoisraidetta rakennetaan lisää.

Johto- ja putkisiirtoja sekä ratatöitä kesän aikana

Kevään aikana on tulevan radan alta siirretty pois kadun suuntaisesti kulkevia johto- ja putkilinjoja, jotta niiden huoltotyöt tulevaisuudessa voidaan hoitaa ilman raitiotieliikenteen keskeytystä. Samalla johto- ja putkiverkostoja on uusittu ja lisäksi on rakennettu poikittaisia putkituksia katujen alitse. Johto- ja putkisiirtojen jälkeen kaduilla tehdään radan pohjatöitä ja kesän aikana rakennetaan raitiotierataa useassa kohdassa. Lisäksi rakennetaan mm. uutta katuvalaistusta, kantavaa kasvualustaa uusille katupuille sekä uusitaan jalankulku- ja pyöräväyliä.
Tavoitteena on, että tänä vuonna saadaan radan päällysrakenteen eli kiskojen ja kiintoraidelaatan osalta valmiiksi Federleynkatu, Kehyskatu ja noin puolet Lielahdenkatua. Loppuosuus Lielahdenkadusta sekä Halkoniemenkatu ovat vuorossa ensi vuonna. Kokonaisuudessaan Tampereen raitiotien länsiosalle eli Pyynikintorin ja Lentävänniemen välille tulee raitiotierataa noin 6,7 kilometriä. Lentävänniemen ja Niemenrannan alueella rata on kiintoraidelaattaan perustuvaa rataa, jossa pinnoitteena on nurmi, kiveys tai asfaltti. Valmiista raitiotieradasta puhutaan siinä vaiheessa, kun sen kaikki tekniset järjestelmätkin kuten esimerkiksi sähköradan rakenteet ja ajojohtimet on asennettu. Lisäksi asennetaan muun muassa vaihteiden kääntölaitteita ja liikennevalo- ja raitiotietä varten.

Raitiotietöiden aikana kaduilla on liikennejärjestelyjä, mutta kiinteistöille kulku ja huoltoajot varmistetaan kaikissa vaiheissa. Yötöitä tehdään tarpeen mukaan turvallisuussyistä ja jotta liikennettä häirittäisiin mahdollisimman vähän. Pysäköintimuutoksista Niemenrannassa ja Lentävänniemessä on tiedottanut Tampereen kaupunki

Raitiotien länsiosan rakentamisesta ja sen vaikutuksista sekä liikennejärjestelyistä tiedotetaan Raitiotieallianssin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa.

Lentävänniemen ensimmäiset kiskot asennettiin 21. toukokuuta Federleynkadulle, Matilda Niemen kadun ja Niemenkylänkadun välille.

Kaduilla liikennejärjestely- ja töiden aikana – pysäköintiin muutoksia

Federleynkadulla tehdään ratapohjan rakentamista ja kiskojen asennusta eri kohdissa. Federleynkadun pohjoispuolella rakennetaan myös uutta valaistusta ja asennetaan valaisinpylväiden perustuksia. Uusia katupuita varten rakennetaan kantavaa kasvualustaa. Töiden vuoksi Federleynkatu on Kehyskadun ja Matilda Niemen kadun välillä yksisuuntainen. Matilda Niemen kadun ja Sellupuiston väliseltä osuudelta Federleynkatu on kokonaan suljettu autoliikenteeltä. Federleynkadun pysäköintiä on rajoitettu, ja raitiotien valmistumisen jälkeen Federleynkadulla ei katusuunnitelman mukaisesti ole enää kadunvarsipysäköintiä raitiotien alueella, Sellupuiston ja Kehyskadun välisellä osuudella. Jalankulku ja pyöräily on ohjattu pääasiassa kadun pohjoispuolta.

Kehyskadulla kiskoasennukset on tavoitteena aloittaa kesäkuussa Lielahdenkadun liittymässä, joka on töiden ajaksi muutettu T-risteykseksi. Kesän aikana rakennetaan ratapohjaa ja asennetaan kiskoja koko Kehyskadun matkalla. Autoliikennettä siirretään kadun itäreunaan jalankulku- ja pyöräväylän päälle, ja työalue muuttuu kadun keskiosalle. Kehyskadun jalankulkuun ja pyöräilyyn tulee muutoksia, jotka ohjataan maastossa. Töiden aikana Kehyskadun autoliikenne on kaksisuuntainen. Pysäköintipaikat Kehyskadulta on poistettu toukokuussa katusuunnitelman mukaisesti.

Lielahdenkadulla rakennetaan vielä alkukesän aikana isoa viemärilinjaa ja johtolinjojen poikituksia kadun ali. Kadun eteläpuolella asennetaan reunakiviä ja asfaltoidaan siten, että valmista katuosuutta saadaan käyttöön vaiheittain. Keskikesällä työalue Lielahdenkadun pohjoispuolella laajenee jalankulku- ja pyöräväylän alueelle, jonka johdosta kohdalle tehdään muutamia liikennejärjestelyjä. Myös Lielahdenkadulla rakennetaan kesän aikana ratapohjaa sekä asennetaan kiskoja Kehyskadun liittymän ja Lentävänniemenkadun välisellä osuudella. Lielahdenkadulla säilyy töiden aikana kaksisuuntainen autoliikenne, mutta ajokaistoja ja ajolinjoja muutetaan töiden edetessä. Jalankulun ja pyöräilyn reitti on töiden aikana ensisijaisesti Lielahdenkadun pohjoispuolella, mutta töiden edetessä on tiedossa tilapäisiä muutoksia. Pysäköintipaikat Lielahdenkadun raitiotieosuudelta poistetaan alkukesän aikana.

Halkoniemenkadulla ajorata on siirretty väliaikaisesti kadun länsireunalle kun katualueella tehdään viemäritöitä. Myös jalankulku on länsireunalla. Halkoniemenkadun pysäköintipaikat on poistettu raitiotietöiden ajaksi.

Pyhällönpuistossa saadaan alkukesällä jälleen käyttöön painopengertöiden ajaksi poistettu kulkuväylä. Kulkureitit opastetaan maastossa. Maapohjaa tiivistävä painopenger on paikoillaan noin vuoden, jonka jälkeen alueella aloitetaan päällysrakennetyöt eli kiskojen asennus.

Marja Merta, viestintäpäällikkö, Raitiotieallianssi.

Valokuva: Raitiotieallianssi/ Kimmo Vallden.

www.raijami.fi
Tampere-kortit verkkokaupasta

RAIJAMI
Raija Riihimäki

MAALAAMO Orell Oy
Maalaus- ja pintakäsittelyalan työt
yli 60 vuoden kokemuksella.
Tapetoinnit – Tasoitetyöt – Sisä- ja ulkomaalaukset –
Julkisivujen rappaus- ja pinnoitustyöt
Huhmarintie 7, 36200 KANGASALA
Hannu Orell 0500 237 652, Rami Karivieri, puh. 050 441 3621
posti@maalaamo-orell.fi
www.maalaamo-orell.fi

Uusia houkuttimia keramiikan rinnalle

Keramiikkakursseilla on vahva asema Rientolassa. Nyt tarjontaa laajennetaan uusiin kädentaitoihin. Maalaamisen ja akvarellien rinnalla tarjotaan naisten puutöitä ja askartelua kierrätysmateriaaleista.

Syksyn kursseille kannattaa ilmoittautua hyvissä ajoin. Tuttujen ohjaajien ja monipuolisten keramiikkakurssien lisäksi osallistujia hemmotellaan upouusilla kursseilla. Yksi niistä sai alkunsa, kun eräs ihminen mainitsi, ettei hän osaa käyttää porakonetta. Koska kurssilaisia kuunnellaan herkällä korvalla, sukeutui lausumasta lopulta Puutöitä naisille -kurssi.
Kädentaitojen ohjaaja Minna Anttonen ohjaa edellä mainittua kurssia ja verhoilua.
”Osallistujat ovat pitäneet siitä, että lähdetään ihan alkeista. Sitä mukaa kun työkalut tulevat tutuiksi, kasvavat tavoitteetkin. Säilytystilat rajaavat verhoilun pienimuotoiseksi, esimerkiksi jakkaroihin, tuolinpäällisiin, rasioihin, lemmikin tyynyihin tai mitä nyt keksiikin”, Minna/Anttonen luonnehtii.
Minna/Anttonen itse on keksinyt kurssin, jota ei ole muualla tarjota. Sekatekniikkoja ja kierrätysmateriaaleja hyödyntävä kurssi kantaa työnimeä Luovaa askartelua aikuisille. Olisi sitä voinut kutsua Creative Mixed Media Recycling handicraft -kurssiksikin, mutta nyt se on rehellistä askartelua. Ja millaista jälkeä siinä syntyykään!
”Reaktioita on kahdenlaisia: ’Ohhoh, tämä ei ollutkaan niin helppoa’ tai ’Wau, osasinko tehdä näin hienon’. Sanoja voi olla sama kurssin eri vaiheissa.”

Prosessi on lopputulostakin tärkeämpi

Kuvataiteilija Mirjami Tölli kutsuu akvarellien ja akryylimaalauksen pariin. Tölli haluaa hälventää ehkä koulujoilta mieleen jääneitä paineita siitä, että vesiväreillä pitää onnistua kerralla. Prosessi on lopputulostakin tärkeämpi ja paperia voi myös pestä.
”Maalatessa on tilaisuus kokea jotain uutta, heittäytyä tuntemattomaan maailmaan joko realististen tai abstraktien aiheiden parissa. Itse prosessissa on taikaa, olipa se hidas tai nopea, suunniteltu tai suunnittelematon”, Tölli kertoo.
Tarjolla on myös kipsiveistos- ja käyttöesineitä betonista -kurssi, joihin pätevät samat ajatukset kuin maalaukseenkin.
”Vain mielikuvitus on rajana, kun tarjolla on aika, paikka ja tukea tekemiseen”, Tölli kertoo.

Minna Anttonen ja Mirjami Tölli kutsuvat uusien kädentaitojen pariin. Tekemistä löytyy kierrätysaskarteluista puutöihin ja maalauksesta betonitöihin – keramiikkaa unohtamatta.

Rientolan osaavat kädentaitojen ohjaajat (vas.) Minna Anttonen, Kille Meriläinen, Kristiina Hietanen, Tarja Lahtinen, Mirjami Tölli ja edessä Marita Pirhonen.

Näin hienoa jälkeä syntyy nippeleistä ja nappeleista, langanpätkistä ja sipsipurkeista.

Mikä on setlementti?

Tiina Siikasaari
viestintäpäällikkö, Setlementtiliitto

Setlementti-sana on suora lainaus englanninkielestä (settlement, to settle). Se tarkoittaa asutusta, asettumista asumaan, sopeutumista ja sovittamista. Setlementti-sana tarkoittaa myös Suomen Setlementtiliiton paikallista jäsenyhdistystä.

Setlementtiliike on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton monialajärjestö ja kansalaisliike, joka edistää ihmisten välistä vuoropuhelua, merkityksellisyyden kokemuksia ja elinikäistä oppimista yhteiskunnassa.

Rakennamme tulevaisuuden Suomea, joka on syrjimätön ja yhdenvertainen, yhteisöllinen ja sosiaalisesti oikeudenmukainen, ekologisesti kestävä yhteiskunta. Teemme tämän vapaan sivistystyön, kansalaistoiminnan, matalan kynnyksen toiminnan, kriisityön, kehittämistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan keinoin.

Lisäksi setlementtiliike tuottaa yhteiskunnallisesti vaikuttavia sosiaali- ja terveyspalveluita.

Suomen tulee olla yhdenvertaisten ihmisten yhteiskunta. Jokaisella meistä on oikeus osallistua ja tulla nähdyksi, kuulluksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

Setlementtiliike on meitä kaikkia varten. Sitoudumme vaikeimmassa tilanteessa olevien ihmisten aseman edistymiseen. Yhteisöissä ihmisten omat voimavarat ja osaaminen kehittyvät ja pääsevät parhaiten esille.

”Haluamme olla Suomen johtava yhteisöjen tekijä”

Setlementtiliikkeen perustarkoituksena on kannustaa ja tukea ihmistä löytämään omat voimavaransa ja käyttämään niitä yhteisöissä sekä tukea ihmisten hyvää elämää heidän kaikissa elämäntilanteissaan. Me osaamme rakentaa ihmisten kokoisia yhteisöjä – haluamme olla Suomen johtava yhteisöjen tekijä.
Tutustu alueesi setlementteihin ja niiden toimintaan! Tule mukaan harrastamaan ja oppimaan, vapaaehtoistyöhön ja tutustumaan muihin alueen ihmisiin. Meiltä saat myös tukea elämän vaikeisiin hetkiin. Tervetuloa setlementtiin!

Tampereen alueen setlementit:
www.rientola.fi
www.setlementtitampere.fi
www.ahjola.fi
Siivikkalan nuoret ry

Pieni sanasto:
Setlementti
–paikallisyhdistys
Setlementtiliitto
–setlementtien kattojärjestö
Setlementtiliike
–valtakunnallinen monialajärjestö, johon kuuluu 39 setlementtiä ja Setlementtiliitto.

Puutyötä ja yhdessäoloa

Muistattehan kouluaikaiset puukässyt? Nuoren väen kiinnostus niihin vaihteli silloin.

Puutyöt ovat kuitenkin kestäneet vuosia, ja kiinnostus niihin on nyt vain kasvamassa. Puuseppämestarilla, entisellä puutyön opettajalla **Kauko Matilaisella** on kymmenien vuosien kokemus tästä myös Rientolan Setlementissä.
Kiinnostuksen kasvu on merkittävä siksi, että setlementin kokemukset kertovat vain harrastuksesta. Näitä harrastajia ovat ymmärrettävästi ennen muuta varttuneet henkilöt, puu-ukoiksi itseään kutsuvat. Merkille on pantava sekin, että puutyöstä ovat kiinnostuneet entistä enemmän myös naiset.
- Naisille on järjestetty Rientolassa jo ensimmäinen alan kurssikin, Matilainen kertoo.
Yli satavuotiaassa Niemen kartanon navetta- ja tallirakennuksessa Niemenrannassa on harrastajille tarjolla lähes ammattitason puutyöverstas. Nykyisin 45 eurolla saa käyttää kelpo laitteita kuukauden, kunhan tuo omat raaka-aineet mukanaan.

Yleinen vaurastuminen on tuonut lisäpotkua omin käsin tekemiseen ja siten laadukkaisiin kapineisiin, Matilainen sanoo. Hän muistuttaa samalla toisenlaisestakin laadusta. On enemmän kuin ilmiselvää, että nämä puu-ukot ja nyt myös -akat arvostavat suuresti harrastuksensa sosiaalista merkitystä. Setlementin toimintaan tällainen yhteisyys sopii hyvin.

Teksti ja kuva
Matti Litukka

Kauko Matilainen kunnostaa yli satavuotiaan navetan ikkunan pokia. Eivät heti lopu, niitä riittää puolensataa kappaletta.

Rientolan savipajan kuulumisia

*Rientolan savipajan konkarit **Tarja Lahtinen** ja **Marita Pirhonen** ovat tyytyväisiä, kun mukaan on saatu runsaasti uusia keramiikan harrastajia.*

Keramiikkaharrastus alkoi Rientolassa pienimuotoisesti Tarjan ideoimissa ja ohjaamissa ryhmissä 1991 ja laajeni osaksi iltapäiväkerhon toimintaa. Rientolan ostettua Niemen kartanon kiinteistön 2015 Marita perusti pienen savipajan vanhaan karjarakennukseen. Tiloja on kunnostettu ja laajennettu toiminnan kasvaessa. Näin yhä laajempi joukko harrastajia on päässyt mukaan kursseille.

Uusia voimia

Tarja ja Marita ovat edelleen toiminnassa mukana ja ohjaavat omia ryhmiään. Savipaja on saanut viime vuosina vahvistusta uusista idearikkaista ohjaajista, mikä mahdollistaa entistäkin laajemman kurssitarjonnan.

Savipajalle ovat tervetulleita niin pitkään harrastaneet kuin myös ensikertalaiset. Syksyllä on jälleen tarjolla keramiikan alkeisryhmä, jossa perehdytään perustekniikoihin. Avoin savipaja ja jatkoryhmät on suunnattu harrastajille, joilla on perusteet jo hallussa. Niissä pääsee toteuttamaan omia ideoitaan ohjaajan avustuksella.

Lasten ryhmissä tavoitteena on tukea lapsen omaa ilmaisua sallivassa ilmapiirissä. Lasten kanssa myös ohjaaja saa ilokseen nähdä, miten mielikuvitus ja opetellut tekniikat kohtaavat aivan ihastuttavalla tavalla. Syksyllä käynnistyy myös kävijöiden toiveiden pohjalta suunniteltu aikuinen-lapsi-savipaja.

Keramiikan tekeminen sopii kaikenikäisille kokemuksesta ja taidoista riippumatta. Tervetuloa harrastamaan!

Me olemme savipajalla ohjaamassa:

Minna Anttonen
kädentaitojen ohjaaja
Naisten puutyöt, verhoilu, luovaa punontaa, perheiden savikurssi, luovaa askartelua aikuisille, tilausryhmät.

Kristiina Hietasaari
kädentaitojen ohjaaja
Keramiikan alkeet aikuisille, avoin savipaja, tilausryhmät.

Kille Meriläinen
kädentaitojen ohjaaja
Lasten keramiikka, Lupa harrastaa -ryhmä, avoin savipaja, keramiikan jatkoryhmä, tilausryhmät.

Tarja Lahtinen
keramiikkaohjaaja
Keramiikan jatkoryhmä.

Marita Pirhonen
keramiikkaohjaaja
Avoin savipaja, tilausryhmät.

Mirjami Tölli
kädentaitojen ohjaaja
Akvarellimaalaus, maisemamaalaus, kipsityöt, käyttöesineitä betonista.

Lotta Hautsalo löysi savipalan sisältä lapinkoiran.

Savipajalla on kaksi dreijaa jotka mahdollistavat dreijausharjoittelun. Kille Meriläinen ohjaa ja Sanna Vuorenmaa harjoittelee.

UUTTA SAVIPAJALLA

Tiesitkö että meillä Rientolan savipajalla voi viettää vaikka synttäreitä.

Tule tekemään savitöitä omalla porukalla!
Kesto ja aihe räätälöidään toiveiden mukaan.
Ammattitaitoinen ohjaaja huolehtii opetuksesta.
Synttäri- tai kaveriporukat, polttarit, Tyky-päivät ja muut yhteisöt...

Jos kiinnostuit, kysele lisää ohjaajilta tai Rientolan toimistolta!

Robotiikkaa ja näköaloja tulevaisuuteen

*Rientola saa syksyllä kurssitarjottimelleen varsinaisen teknologiahelmen. Miehittämättömien laitteiden suunnittelusta kansainvälisesti palkittu **Jani Hirvinen** tuo osallistujien saataville robottimekaanikan eli elektronisesti ohjattujen liikkuvien laitteiden perusteet.*

”Haluan avata tietoa miehittämättömän robotiikan kehityksestä ja mahdollisuuksista. Rientola-Setlementin kurssi tarjoaa hyvän mahdollisuuden jakaa pitkän kokemuksen kerryttämää tietoa ja osaamista kaikille asiasta kiinnostuneille”, Jani Hirvinen sanoo innostuneena. ”Tämä on matalan kynnyksen tilaisuus tutustua elektronisesti ohjattujen laitteiden mielenkiintoiseen maailmaan eli mekatroniikkaan ja perehtyä alan sensoriteknologiaan ja ohjelmistosuunnitteluun.”

Jani Hirvinen itse on syntynyt ilmailuperheeseen ja kiinnostus kaikenlaisen mekaniikan tutkimiseen ja suunnittelun alkoi jo pienenä poikana. Ura on kuljettanut häntä ympäri maailmaa, ja nykyisin hän osallistuu kehitystiimien työhön joka mantereella. Jania voidaan pitää esimerkiksi kuluttajille suunnattujen lentävien miehittämättömien laitteiden (drone) mahdollistajana ja isänä – hän on kehittänyt ja suunnitellut niiden käyttämiä ohjelmistoja ja robotiikkaa sille tasolle, että droneja voitiin ottaa harrastekäyttöön.

”Miehittämättömiä laitteita löytyy ympäriltämme jo todella paljon, on robottiruohonleikkureita ja -imureita, hälytysjärjestelmiä sekä älykoteja”, Jani kertoo. ”Nämä laitteet voivat toimia maalla, vedessä ja ilmassa, ja niillä on valtava merkitys tulevaisuudelle. Planeetta 5.0 eli miehittämätöntä laiteteknologiaa täysin hyödyntävä maapallo, olisi mahdollista suureksi osaksi toteuttaa jo nykyisellä teknologialla. Vain tarvittava voimanlähde puuttuu.”

Rientolan yli 15-vuotiaille suunnatuilla kursseilla tutustutaan elektroniikan alkeisiin ja rakennetaan erilaisia elektromekaanisia, mikrokontrollereilla eli mikro-ohjaimilla ohjattuja laitteita. Peruskurssilla rakennetaan pienikokoisia moottoreita ja etäisyys- ja lämpöantureita, joita löydämme mm. älysormuksista ja liikkuvista laitteista. Jatkokurssilla rakennetaan jo pienikokoisia miehittämättömiä laitteita.

”Rientolassa on ollut jo vuosikymmenten ajan radioamatööri- ja mikrotietokonejäsenkerhot, joten robotiikkakurssi on näille luonnollista jatkoa”, Jani toteaa. ”Visioin jo mielessäni Rientolan kerhotilaa, jonne saadaan huippulaitteita ja komponentteja ja eri-ikäiset pääsevät tutkimaan ja kehittämään osaamistaan yhdessä. Asioiden ja laitteiden kehittäminen on minulle hyvin tärkeää, ja on hienoa päästä jakamaan tietoisuutta ja osaamistani tästä myös eteenpäin.”

S1440A Elektromekaanisesti ohjattujen laitteiden peruskurssi (yli 15-v.)
8.9.–13.10.2022 To 18.00–19.30 Rientolan kädentaitotila
83,00 €

S1440B Elektromekaanisesti ohjattujen laitteiden jatkokurssi (yli 15-v.)
27.10.–1.12.2022 To 18.00–19.30 Rientolan kädentaitotila
83,00 €

Rientolan Setlementin kurssit ja kerhot syksyllä 2022

AIKUISTEN (yli 15-v.) JA SENIOREIDEN KURSSIT

Jooga

maksu koko kurssi/kerta

S1101	Seniorijooga 1 Ma 10.00–11.30	29.8.–28.11.2022 Liikuntatila Lantala	61,00 €
S1102	Seniorijooga 2 Ke 12.30–14.00	31.8.–30.11.2022 Liikuntatila Lantala	61,00 €
S1103	Seniorijooga 3 To 12.30–14.00	1.9.–1.12.2022 Liikuntatila Lantala	61,00 €
S1104	Seniorijooga 4 Pe 10.15–11.45	2.9.–2.12.2022 Liikuntatila Lantala	61,00 €
S1105	Tuolijooga Ti 12.30–13.30	30.8.–22.11.2022 Liikuntatila Lantala	51,00 €
S1106	Päiväjooga Ti 14.00–15.30	30.8.–22.11.2022 Liikuntatila Lantala	61,00 €/5,00 €
S1107	Yinjooga To 18.35–19.50	1.9.–1.12.2022 Liikuntatila Lantala	92,00 €
S1108	Perjantai-illan jooga Pe 19.45–20.45	2.9.–2.12.2022 Liikuntatila Lantala	67,00 €
S1109L	Seniorijoogan viikonloppukurssi syyskuussa 3.–4.9.2022 La 12.30–14.00, Su 12.30–14.00	Liikuntatila Lantala	20,00 €
S1110L	Seniorijoogan viikonloppukurssi lokakuussa 1.–2.10.2022 La 12.30–14.00, Su 12.30–14.00	Liikuntatila Lantala	20,00 €
S1111L	Seniorijoogan viikonloppukurssi marraskuussa 5.–6.11.2022 La 12.30–14.00, Su 12.30–14.00	Liikuntatila Lantala	20,00 €
S1112L	Seniorijoogan viikonloppukurssi joulukuussa 3.–4.12.2022 La 12.30–14.00, Su 12.30–14.00	Liikuntatila Lantala	20,00 €

Pilates, kehonhuolto ja rentoutuminen

maksu koko kurssi/kerta

S1121	Lempeä pilates ja faskiakehonhuolto 1 torstaisin 1.9.–1.12.2022 To 17.15–18.30	Liikuntatila Lantala	74,00 €
S1122	Lempeä pilates ja faskiakehonhuolto 2 perjantaisin 2.9.–2.12.2022 Pe 14.15–15.30	Liikuntatila Lantala	74,00 €
S1123L	Mielen tyyneys -kurssi Ke 14.15–15.45	31.8.–5.10.2022 Liikuntatila Lantala	63,00 €
S1124L	Sointukylpyrentoutus 1 Ke 17.15–18.15	31.8.–5.10.2022 Liikuntatila Lantala	83,00 €/14,00 €
S1125L	Sointukylpyrentoutus 2 Ke 17.15–18.15	26.10.–30.11.2022 Liikuntatila Lantala	83,00 €/14,00 €

Tanssit ja ryhmäliikunta

S1131	Lavis-lavatanssijumppa 1 tiistaisin 30.8.–29.11.2022 Ti 16.15–17.15	Liikuntatila Lantala	68,00 €
S1132	Lavis-lavatanssijumppa 2 keskiviikkoisin 31.8.–30.11.2022 Ke 18.30–19.30	Liikuntatila Lantala	68,00 €
S1133	Lavis-lavatanssijumppa 3 perjantaisin 2.9.–2.12.2022 Pe 12.00–13.00	Liikuntatila Lantala	68,00 €
S1134	Yhdistetty naisten fysiokimppa ja urosjumppa 31.8.–30.11.2022 Ke 9.15–10.45	Liikuntatila Lantala	68,00 €

Palloilu

S1141	Naisten lentopallo, Riemu 4.9.–4.12.2022 Su 18.30–20.30 Linnainmaan koulun liikuntasali		61,00 € kurssi, 83,00 € joukkue
S1142	Miesten kuntosalibandy 4.9.–4.12.2022 Su 20.00–21.30	Nokian liikuntakeskus	63,00 €
S1143	Naisten kuntosalibandy 4.9.–4.12.2022 Su 19.30–21.00	Lielahden koulu, pieni sali	63,00 €

Historia

S1201	Lielahti ennen ja nyt 1.9.–1.12.2022 To 18.00–19.30	Rientolan Pirtti	0,00 €
S1202	Löytöretki omaan sukuun 31.8.–30.11.2022 Ke 13.00–14.30	Rientolan Pirtti	0,00 €

Luonto ja hyvinvointi

maksu koko kurssi/kerta

X1202L	Luova luontoretki -kesäkurssi 13.7.–24.8.2022 Ke 10.00–13.00, 14.00–17.00 ja 16.00-19.00	Rientolan Piha	45,00 €/12,00 €
X1452L	Saippuaa villiyrteistä -kesäkurssi 27.7.–24.8.2022 Ke 17.00–19.30	Rientolan savipaja	58,00 €/12,00 €
S1203L	Rentoutta ja luovuutta luontoyhteydessä (6 krt) 30.8.–4.10.2022 Ti 17.00–18.30	Rientolan Piha	50,00 €
S1204L	Voimavaroja ja itsetuntemusta luonnosta -päivä 17.9.2022 La 11.00–16.00	Rientolan Piha	45,00 €
S1205L	Mielikuvani - voimauttava ryhmä 24.9.–2.10.2022 La 12.00–15.00, Su 12.00–15.00	Liikuntatila Lantala	100,00 €

Musiikki

S1301	Rientolan Matilda-kuoro 30.8.–29.11.2022 Ti 18.00–20.00	Rientolan Pirtti	76,00 €
S1302	Rientolan soittokunta 31.8.–30.11.2022 Ke 10.00–12.00	Rientolan Pirtti	0,00 €
S1303	Pianotunnit aikuisille Kanjonin koululla 1.9.–24.11.2022 To 16.00–19.00	Kanjonin koulu	293,00 €
S1304	Aikuisten luova soitto- ja lauluyhtye (yli 15-v.) 31.8.–30.11.2022 Ke 18.15–19.45	Rientolan Pirtti	120,00 €
S1305	Oopperan taikaa -lyhytkurssi 6.9.–11.10.2022 Ti 16.30–18.00	Rientolan Pirtti	73,00 €

Keramiikka

X1410L	Syyskesän hapatusruukku-kurssi, savityöt 9.–25.8.2022 Ti 17.00–19.30, To 17.00–19.30	Rientolan savipaja	48,00 €
S1401L	Keramiikkakurssi aikuisten alkeet 8.9.–13.10.2022 To 18.00–20.00	Rientolan savipaja	68,00 €
S1402L	Keramiikkakurssi aikuisten alkeisjatko 27.10.–1.12.2022 To 18.00–20.30	Rientolan savipaja	74,00 €
S1403L	Keramiikkakurssi nuorten ja aikuisten (13-v.) alkeet 31.8.–12.10.2022 Ke 18.00–20.00	Rientolan savipaja	61,00 €
S1404L	Keramiikkakurssi nuorten ja aikuisten (yli 13-v.) alkeisjatkokurssi 26.10.–30.11.2022 Ke 18.00–20.30	Rientolan savipaja	70,00 €
S1405	Aikuisten avoin savipaja 1, maanantai 29.8.–28.11.2022 Ma 12.00–14.30	Rientolan savipaja	125,00 €
S1406	Aikuisten avoin savipaja 2, keskiviikko 7.9.–23.11.2022 Ke 10.00–12.30	Rientolan savipaja	125,00 €
S1407L	Aikuisten avoin savipaja 3, lyhytkurssi lauantai A 3.9.–15.10.2022 La 13.00–15.30	Rientolan savipaja	74,00 €
S1408L	Aikuisten avoin savipaja 3, lyhytkurssi lauantai B 29.10.–3.12.2022 La 13.00–15.30	Rientolan savipaja	74,00 €
S1409	Keramiikan jatkoryhmä maanantai 29.8.–28.11.2022 Ma 18.00–20.30	Rientolan savipaja	125,00 €
S1410	Savityökerhon jatkoryhmä 6.9.–22.11.2022 Ti 18.00–20.30	Rientolan savipaja	120,00 €

Tekninen työ, elektromekaniikka

S1431	Puu-ukot ja -akat elokuu-joulukuu 1.8.–30.12.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	160,00 €
S1432	Puu-ukot ja -akat elokuu 1.–31.8.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	45,00 €
S1433	Puu-ukot ja -akat syyskuu 1.–30.9.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	45,00 €
S1434	Puu-ukot ja -akat lokakuu 3.–31.10.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	45,00 €
S1435	Puu-ukot ja -akat marraskuu 1.–30.11.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	45,00 €
S1436	Puu-ukot ja -akat joulukuu 1.–30.12.2022 Ma-pe 8.00–15.00	Rientolan puuverstas	45,00 €
S1437L	Naisten puutöiden peruskurssi 30.8.–4.10.2022 Ti 18.00–20.00	Rientolan puuverstas	68,00 €
S1438L	Naisten puutöiden alkeisjatkokurssi 25.10.–29.11.2022 Ti 18.00–20.00	Rientolan puuverstas	68,00 €
S1439	Iltaverstas syksyllä 1.9.–24.11.2022 To 17.00–20.30	Rientolan puuverstas	70,00 €
S1440A	Elektromekaanisesti ohjattujen laitteiden peruskurssi (yli 15-v.) 8.9.–13.10.2022 To 18.00–19.30	Rientolan kädentaitopaja	83,00 €
S1440B	Elektromekaanisesti ohjattujen laitteiden jatkokurssi (yli 15-v.) 27.10.–1.12.2022 To 18.00–19.30	Rientolan kädentaitopaja	83,00 €

Tekstiilityö ja verhoilu

S1441L	Verhoilun alkeet Ti 16.00–17.30	30.8.–4.10.2022 Rientolan puuverstas	61,00 €
S1442L	Viikonloppu huovutuksen parissa 20.–21.8.2022 La 11.00–15.00, Su 11.00–14.00	Rientolan savipaja	50,00 €
S1443L	Kirjo, paikkaa ja koristele Ti 12.00–14.00	30.8.–4.10.2022 Rientolan savipaja	63,00 €
S1444	Kauluspaidan uusi elämä 1 7.9.–12.10.2022 Ke 17.00–19.00		63,00 €
S1445L	Kauluspaidan uusi elämä 2 26.10.–30.11.2022 Ke 17.00–19.00		63,00 €

Kädentaitojen taikaa

S1451L	Betonityöskentelyn intensiivikurssi 4.–8.8.2022 Ma 17.00–19.30, La 12.00–14.30	To 17.00–19.30, Pe 17.00–19.30, Rientolan savipaja	68,00 €
S1452L	Hapankaalin valmistuskurssi 3.9.2022 La 10.00–14.00	Rientolan kammari	37,00 €
S1453L	Vaalean hapanleivän valmistuskurssi 7.–8.10.2022 Pe 17.30–19.30, La 10.00–15.00	Rientolan kammari	50,00 €
S1454L	Kipsiveistoskurssi Ti 15.00–17.00	13.9.–25.10.2022 Rientolan savipaja	63,00 €
S1455L	Luovaa askartelua aikuisille 3.9.–15.10.2022 La 13.00–15.30	Rientolan puuverstas	74,00 €
S1456L	Kuvansiirtoa puulle Ti 16.30–20.00	11.10.2022 Rientolan puuverstas	25,00 €
S1457L	Pienten esineiden maailma -miniatyyrikurssi 25.10.–29.11.2022 Ti 15.30–17.30	Rientolan puuverstas	63,00 €
S1458L	Kädentaitosunnuntai: Su 11.00–15.00	Keramiikkaa ja kynttilöitä 20.11.2022 Rientolan savipaja	45,00 €
S1459L	Kädentaitosunnuntai: Su 11.00–15.00	Joulukransseja ja kynttilöitä 27.11.2022 Rientolan savipaja	45,00 €

Kuvataide

S1501L	Maisemamaalauskurssi päivällä 1 9.9.–14.10.2022 Pe 14.00–15.30	Rientolan savipaja	63,00 €
S1502L	Maisemamaalauskurssi päivällä 2 28.10.–2.12.2022 Pe 14.00–15.30	Rientolan savipaja	63,00 €
S1503L	Akvarellikurssi illalla 1 5.9.–10.10.2022 Ma 18.00–19.30	Rientolan Pirtti	63,00 €
S1504L	Akvarellikurssi illalla 2 24.10.–28.11.2022 Ma 18.00–19.30	Rientolan Pirtti	63,00 €

LASTEN JA PERHEIDEN KERHOT

Ryhmäliikunta, voimistelu ja tanssi

S2130	Äiti-vauvajumppa (n. 2 kk–3 v.) 2.9.–2.12.2022 Pe 13.15–14.00	Liikuntatila Lantala	74,00 €
S2131	Taaperot ja hulivilit (1–3-v.) 2.9.–2.12.2022 Pe 16.50–17.25	Liikuntatila Lantala	61,00 €
S2132	Lasten temppukoulu (3–4-v.) 1 (Rientola) 2.9.–2.12.2022 Pe 17.35–18.20	Liikuntatila Lantala	63,00 €
S2133	Lasten liikuntaleikkikerho (5–6-v.) 2.9.–2.12.2022 Pe 18.30–19.15	Liikuntatila Lantala	63,00 €

Palloilu

S2141	Lasten salibandy 5–7-vuotiaille 2.9.–2.12.2022 Pe 17.00–17.45	Lielahden koulu, pieni sali	48,00 €

Keramiikka

S2401L	Lapsi+aikuinen -keramiikkakerho (parilliset viikot) 10.9.–8.10.2022 La 10.30–12.30	Rientolan savipaja	40,00 €
S2402L	Lapsi+aikuinen -keramiikkakerho (parittomat viikot) 3.9.–1.10.2022 La 10.30–12.30	Rientolan savipaja	40,00 €

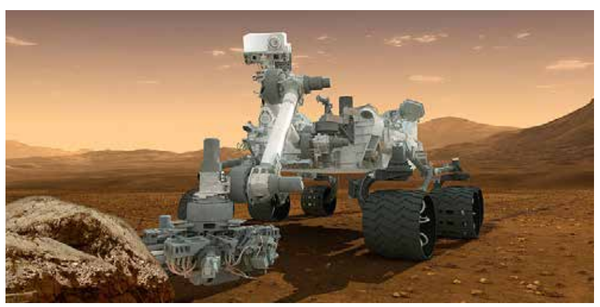

Jani Hirvinen ohjaa syksyllä Rientolassa robottimekaniikkaa eli elektromekaniikan peruskursseja. Kursseille ovat tervetulleita kaikki yli 15-vuotiaat, jotka haluavat matalalla kynnyksellä opetella elektroniikan alkeita ja rakentaa ja ohjelmoida elektronisesti ohjattuja, miehittämättömiä laitteita. Lue lisää sivulta 5.

KOULULAISTEN KERHOT

Ryhmäliikunta, voimistelu ja tanssi

S3132	Lasten voimistelukerho 6–10-vuotiaille (Lielahti) 1.9.–1.12.2022 To 17.00–18.00	Lielahden koulu, iso sali	48,00 €
S3133	Liikuntaleikkikerho 6–10-vuotiaille (Lielahti) 1.9.–1.12.2022 To 18.00–18.45	Lielahden koulu, iso sali	63,00 €
S3134	Tanssillinen voimistelu 5–8-vuotiaille 29.8.–28.11.2022 Ma 17.00–17.45	Liikuntatila Lantala	48,00 €
S3135	Hiphop- ja showtanssin alkeiskurssi 6–10-vuotiaille 29.8.–28.11.2022 Ma 17.55–18.40	Liikuntatila Lantala	48,00 €

Palloilu

S3141	Lasten salibandy 7–11-vuotiaille 2.9.–2.12.2022 Pe 17.45–18.30	Lielahden koulu, pieni sali	50,00 €
S3142	Salibandy 9–14-vuotiaille 30.8.–29.11.2022 Ti 18.30–20.00	Lielahden koulu, pieni sali	53,00 €
S4141	Nuorten salibandy 11–15-v. 2.9.–2.12.2022 Pe 16.00–17.00	Lielahden koulu, pieni sali	48,00 €

Teatteri ja musiikki

S3201	Teatterin taikaa 7–12-vuotiaille 31.8.–30.11.2022 Ke 16.00–17.00	Liikuntatila Lantala	60,00 €
S3301	Pianotunnit lapsille Kanjonin koululla 1.9.–1.12.2022 To 16.00–19.00	Kanjonin koulu	293,00 €
S3302	Luovan musan bändikerho (7-12-v.) 31.8.–30.11.2022 Ke 17.15–18.15	Rientolan Pirtti	75,00 €

Keramiikka

S3401	Lasten keramiikka (8–10-v.) maanantaisin 29.8.–28.11.2022 Ma 16.30–17.30	Rientolan savipaja	74,00 €
S3402	Lasten keramiikka (6–8-v.) torstaisin 1.9.–1.12.2022 To 16.30–17.30	Rientolan savipaja	74,00 €

Syysloman pajoja lapsille ja perheille

S3403L	Syysloman savipaja 1.–4.-luokkalaisille 18.10.2022 Ti 11.00–12.30	Rientolan savipaja	15,00 €
S3404L	Aikuinen+lapsi syysloman savipaja 18.10.2022 Ti 14.00–16.00	Rientolan savipaja	15,00 €
S2134	Syysloman liikuntaseikkailu aikuinen+lapsi (3–6-v.) 19.10.2022 Ke 10.00–11.00	Liikuntatila Lantala	8 €
S3136	Syysloman liikuntaseikkailu (7–12-v.) 19.10.2022 Ke 12.00–13.30	Liikuntatila Lantala	10 €

Tervetuloa Rientolan kursseille ja kerhoihin! Aikuisten, senioreiden, perheiden, lasten ja nuorten ryhmissä voit harrastaa monipuolisesti. Liikunta, luonto, teatteri, musiikki, kädentaidot ja kuvataide tuovat hyvinvointia ja vaihtelua arkeen.

Joulutori
Rientola-keskuksen tornipihalla la 10.12.2022 klo 11.00-16.00

Olet tervetullut myymään tuotteitasi. Varaa myyntipaikkasi nyt! Viimeistään 28.11. mennessä. Ota yhteyttä! toimisto@rientola.fi.

Sadonkorjuujuhlat Rientola-keskuksen tornipihalla la 17.09.2022 klo 11.00-16.00.

Olet tervetullut myymään syksyn satoa tai kädentaitotuotteitasi. Varaa myyntipaikkasi nyt! Viimeistään 05.09. mennessä. Ota yhteyttä! toimisto@rientola.fi.

Tule!-hanke on luonut Länsi-Tampereelle SISÄLTÖÄ, YSTÄVIÄ JA YHTEISÖLLISYYTTÄ

Kaksi vuotta Lielahti-Lentävänniemen alueella toiminut Tule! Tulevaisuus toi meidät yhteen -hanke on toteuttanut asukkaiden toiveita ja polkaissut käyntiin luontoon, hyvänteke väisyyteen, kädentaitoihin ja paikallishistoriaan liittyvää toimintaa ja tapahtumia. Kohtaamisista on syntynyt iloa, virtaa, mielekästä tekemistä ja hienoja muistoja. Tule sinäkin mukaan!

Muutin alueelle 2019 lopussa, ja tämän hankkeen kautta olen tutustunut moneen ihanaan ihmiseen ja saanut uusia ystäviä. Hanke on olut avainasemassa kotiutumiseeni Lielahdessa. Olen myös aloittanut ihan uusia harrastuksia, mikä on tehnyt oikein hyvää ja avartanut maailmaa.
Palautekyselyn vastauksessa kiteytyy Tule!-hankkeen tärkeimmät tavoitteet: tarjota asukkaille mielekästä tekemistä ja keinoja tutustua muihin ihmisiin. Erityisen tärkeää kohtaamisten mahdollistaminen on nykyisenkaltaisina murrosaikoina, jolloin Lielahti-Lentävänniemen alueelle muuttaa lähivuosina tuhansia uusia asukkaita ja koronapandemian vaikutukset tuntuvat yhä ihmisten arjessa ja hyvinvoinnissa.

Yhdessä tekeminen lisää hyvinvointia

Kolme Länsi-Tampereella toimivaa järjestöä – Sopimusvuori ry, Rientolan Setlementti ja Kansalaistalo Mansikkapaikka – käynnistivät maaliskuussa 2020 yhteisen hankkeen, jonka ydinajatuksena on kehittää Lielahti-Lentävänniemen alueen kansalaistoimintaa ja tarjota asukkaiden omiin toiveisiin pohjautuvaa vapaaehtoistoimintaa. Kolmivuotisen Tule! Tulevaisuus toi meidät yhteen -hankkeen rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA).
- Mikään uusi ilmiö ei ole kyseessä, päinvastoin! Täällä on vuosikymmeniä tehty arvokasta talkootyötä, eivätkä esimerkiksi Rientolan toimitilat Niemenrannassa olisi nykyisessä kunnossaan ilman vapaaehtoisten suurta panosta, Tule!-hankkeen projektipäällikkö Katri Leppisaari sanoo.
- Olemme halunneet kutsua myös uudet asukkaat mukaan yhteisölliseen toimintaan ja iloksemme olemme onnistuneet tavoittamaan monia alueelle vastikään muuttaneita. Yhdessä tekeminen on hauskaa ja lisää hyvinvointia sekä luottamusta. Esimerkiksi samassa kerrostalossa asuvat Kirsti ja Paula ystävystyivät Tule!-hankkeen kautta ja viime vuonna he käynnistivät korttelitoimikunnan omassa asuinympäristössään.

Toiveista on kasvanut aktiivisia ryhmiä

Ennen kuin Tule!-hanke käynnistyi, järjestöt toteuttivat keväällä 2019 kyselyn, jonka avulla kartoitettiin paikallisten asukkaiden ajatuksia osallisuudesta, yhteisöllisyydestä ja vapaaehtoistoiminnasta.
Toiveita on päivitetty mm. viime syksynä kolmessa Kulttuuriunelmia-työpajassa, jotka järjestettiin yhdessä Tampereen kaupungin kanssa. Minna Holopaisen ohjaamissa työpajoissa asukkaat esittivät yli 100 upeaa ideaa, jotka välitettiin kaupungin palvelualueiden toiminnoista vastaaville yksiköille. Osan ideoista Tule!-hanke toteuttaa vielä tämän vuoden aikana.
Hanke on käynnistänyt useita ystävyys- ja sosiaalisten suhteiden syntymistä edistäviä teemaryhmiä: oman joukkonsa ovat löytäneet mm. käsitöiden harrastajat, omaelämäkerran kirjoittajat, kirjallisuuden ystävät, kestävästä kehityksestä kiinnostuneet ja harrastelijavalokuvaajat. Ryhmiä vetävät vapaaehtoiset tai niissä on mukana vastuuvapaaehtoisia auttamassa toiminnan järjestelyissä.
Säännöllisten ryhmien lisäksi Tule!-hanke on järjestänyt monenlaisia tapahtumia, kuten villiyrttikävelyjä, lintubongausta, ensiapukurssin, lastentapahtumia, tekstauskurssin ja voimauttavan valokuvan työpajan sekä virkistysretken Jyväskylään, jossa tutustuttiin Suomen käsityön museon kokoelmiin ja Kulttuuritalo Villa Ranaan. Viime vuonna hanke tavoitti ryhmissään ja tapahtumissaan lähes 1200 ihmistä.

Tule!-hanke tarjosi henkireiän korona-aikana

Katri Leppisaari muistuttaa, miten keväällä 2020 Tule!-hankkeen käynnistyessä koronaviruspandemia johti niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa merkittäviin yhteiskunnallisiin rajoitustoimiin. Arki mullistui eikä kasvotusten tapaaminen ollut aina mahdollista.
- Olemme alusta asti hyödyntäneet verkkoläsnäoloa ja digitaalisia sovelluksia. Esimerkiksi ryhmätapaamiset ja luennot toteutettiin etänä Zoomin, Teamsin ja Jitsin välityksellä. Olemme myös kannustaneet hakemaan matalan kynnyksen tukea Mansikkapaikan Digikahvilasta. Osan toiminnastamme pystyimme järjestämään ulkona koronatilanteesta huolimatta. Muutama osallistuja onkin luonnehtinut hankettamme henkireiäksi.

Asukkaat auttavat ja saavat vertaistukea

Tule!-hanke toimii pääsääntöisesti kolmessa kohtaamispaikassa: Lielahden kartanossa Hiedanrannassa, Rientolan Setlementin toimitiloissa Niemenrannassa ja Kansalaistalo Mansikkapaikassa Lentävänniemessä.
Verkostollisen vuorovaikutuksen vahvistaminen ja uudenlaisten yhteistyömallien kehittäminen on Tule!-hankkeen toinen päätavoite. Hankkeen työntekijät tekevätkin yhteistyötä alueen muiden järjestöjen, oppilaitosten, yritysten sekä tietenkin yhteistyökumppaninsa Tampereen kaupungin kanssa. Yhdessä Tampereen yliopiston kanssa Tule!-hanke järjesti alueen asukkaille asuinalueen turvallisuutta koskevan keskusteluillan. Yhteisöllisyyden lisääminen lisää myös turvallisuutta, kun asukkaat tutustuvat toisiinsa.
Paikallisten asukkaiden halu osallistua ja ennen kaikkea auttaa muita on ilmennyt monin eri tavoin. Mansikkapaikassa toteutetut hyväntekeväisyysprojektit, joilla on autettu mm. asunnottomia, ovat osoittautuneet suosituiksi. Tällä hetkellä asukkaat neulovat unileluja, jotka toimitetaan Tampereen ensi- ja turvakoti ry:lle. Viime vuonna syntyi kymmenittäin kauniita vauvanpeittoja, joita on annettu ilmaiseksi Lielahti-Lentävänniemen alueen vauvaperheille.

Roskapäivä-Eino kannusti ympäristötekoihin

Luonto ja omasta elinympäristöstä huolehtiminen ovat teemoja, jotka ovat toistuvasti saaneet paikalliset asukkaat liikkeelle, oli sitten kyse viljelystä, Rientolan talkoista, vieraslajien torjunnasta tai roskakävelyistä, joilla siivotaan yhdessä lähiympäristöä. Toukokuussa Flooran päivänä Lentävänniemessä järjestetylle roskakävelylle osallistui myös Roskapäivä-Eino, helsinkiläinen hammasteknikko ja Suomen katu-uskottavin roskierkerääjä, jonka Tule!-hanke kutsui kertomaan jokamiehen keinoista ja mahdollisuuksista toimia oman asuinalueensa hyväksi.
Siinä missä luonto on tarjonnut mielenrauhaa ja vastapainoa stressaavalle korona-ajalle, tapahtumat ovat tuoneet asukkaita yhteen, vahvistaneet kotiseutuhenkeä ja mahdollistaneet kasvokkain kohtaamisen. Tapahtumissa avustaminen onkin yksi Tule!-hankkeen suosituista vapaaehtoistoiminnan muodoista.
- Nykyiset vapaaehtoisemme ovat esittäneet toiveen, ettei Tule!-hankkeesta koskaan muodostuisi pienen sisäpiirin seuraa. Siksi toivomme, että yhä useampi hakeutuisi rohkeasti mukaan toimintaan. Tervetuloa!
Löydät lisätietoa Tule!-hankkeesta Sopimusvuori ry:n, Kansalaistalo Mansikkapaikan ja Rientolan Setlementin omilta verkkosivustoilta sekä Lietsulentsu.fi-sivustolta, jossa esitellään kesän 2022 ohjelma. Toiminta on osallistujille maksutonta. Tule sinäkin yhteisön rakentajaksi!

Terveisin Tule!-hanketiimi Katri Leppisaari, Eija Mäkinen, Mari Toivonen, Ellinoora Tikkinen ja Emmi Laiho

Kuvat:Tule!-hanke

Yksityinen, pirkanmaalainen
Pamis palvelee monipuolisesti.

• ISÄNNÖINTI
• KIINTEISTÖMANAGEERAUS
• TEKNINEN OSASTO
• VUOKRAUS JA VÄLITYS

Pamis-teamin palvelut tarjolla diginä ja henkilökohtaisena:
Puh. 03 447 500 | www.pamisoy.fi | asiakaspalvelu@pamisoy.fi

Pamis

Tule mukaan ryhmiin tai vapaaehtoiseksi. Lue lisää www.lietsulentsu.fi/kesa-2022
Facebook: www.facebook.com/tulehanke.tampere

Keskeneräiset käsityöt
Ota keskeneräinen käsityö mukaan! Lielahden kartanon puistossa/ Kartanokahvila Mielihyvin tiloissa ti14.6., 28.6.,12.7. 26.7. klo 14 - 16.

Kuvantekijät
Avoin kuvataideryhmä Mansikkapaikassa ti 28.6. ,to 28.7. ja to 25.8 klo 13 - 15.

Lankojen purkkivärjäys kasviväreillä:
15.6. ja 3.8. klo 17 - 19 Mansikkapaikassa
Ilmoittaudu: tule@mansikkapaikka.net

Vapaaehtoiseksi Rientolan viljelypalstalle
Vielä ehdit mukaan vapaaehtoisten viljelijöiden porukkaan! Kysy lisää: eija.makinen@rientola.fi

Mansikkapaikan Lainaamon suunnittelu
Tervetuloa vaikuttamaan, millaista lainaustoimintaa järjestämme to 30 .6. klo 17 - 19 Mansikkapaikassa.

Roskakävelyt
ti 7.6. klo 17-18, to 14.7. klo 10-11 ja ti 9.8. klo 17-18. Lähtö Mansikkapaikasta.

Jättipalsamin torjuntatalkoot
Ke 13.7. klo 10 - 12, lähtö Lielahden kartanon pääovilta.

Musiikkia Mansikkapaikan pihamaalla
Pihajuhlat 22.6.klo 13. Lisäksi musiikkia on luvassa 20.7. , 10.8. ja 24.8. klo 13. Tervetuloa myös avuksi tapahtuman järjestelyihin!

Tapahtuma-avustajaksi lähialueen tapahtumiin
Infotilaisuus Hiedanrannan Puutarhajuhlasta, Rientolan Sadonkorjuujuhlasta ja Suomensaari Elää -tapahtumista kiinnostuneille Lielahden kartanolla to 4.8. klo 17.

Rientolan talkoot
Kaikille avoimia talkoita järjestetään kesän ainakana. Lue lisää www.rientola.fi

Sopimusvuori ry, Lielahden kartano, Tehdaskartanonkatu 38, lisätietoa katri.leppisaari@sopimusvuori.fi, p. 044 455 4780
Rientola, Federleynkatu 19, lisätietoa eija.makinen@rientola.fi, p. 041 318 4556
Kansalaistalo Mansikkapaikka, Pikkusaarenkuja 2, lisätietoa tule@mansikkapaikka.net/ lainaamo@mansikkapaikka.net, p. 040 128 7069

Matti Laineen toimintakausi Rientolan toiminnanjohtajana 1999–2021

Rientolan toiminta oli erittäin vilkasta ja kasvavaa koko 2000 luvun ajan vuoteen 2010 asti. Niemen navetalla olimme vuokralla jo 2014 ja ostimme sen vuoden 2015 syksyllä. Voitimme tarjouskilpailun ja sen jälkeen alkoi tiivis remontointi Niemen kartanon tiloissa ja toiminnanjohtajan elämä ja tehtävät monipuolistuivat entisestään.

Työni Rientolassa alkaa

Tulin Ahjolan palkkaamana Rientolan Setlementti ry:n toiminnanjohtajaksi vapun jälkeen 1999. Olin aiemmin työskennellyt Helsingissä seurakunnan nuorisotyössä, kirjojen myyntimiehenä ja myyntipäällikkönä sekä lastensuojelulaitoksen vastaavana kasvattajana ja vt. johtajana Nokialla.

Toukokuun ajan työskentelimme yhdessä eläkkeelle jäämässä olevan pitkäaikaisen toiminnanjohtaja **Alpo Närän** kanssa. Alpo perehdytti minua ja kertoili Ahjolan ja Rientolan yhteisestä Rientolan toimitalon rakennusremontista. Remontti valmistui alkusyksystä ja toiminta pääsi käyntiin entistä laajempana syksyllä, kun taloon oli remontoitu lisätiloja. Liikuntasalin katto nostettiin päädyistä, jotta salissa olisi parempi pelata lentopalloa. Squash-kenttä purettiin ja salin pituutta lisättiin. Rakennukseen remontoitiin toinen kerros, johon tuli nykyaikainen ATK-luokka, ompeluluokka, suggestopedia-luokka, sali, kaksi pienempää luokkaa ja pieni keittiö.

Toiminta kasvaa

Toiminta oli erittäin vilkasta ja kasvavaa koko 2000 luvun ajan vuoteen 2010 asti. Palkatessani **J-P Heinisen**, minulla oli tunne, että nyt saatiin huippuohjaaja lapsille! J-P lunasti odotukset moninkertaisesti! Hän on koko ajan ollut innostava ja kaikki huomioiva liikunnanohjaaja. Lapset ja nuoret halusivat harrastaa salibandyä Rientolan kerhoissa, joissa oli mukava, turvallinen ja hyvä henki.

Anna Sillanpää oli löytö! Hän tuli taloon äitinsä kanssa ja halusi vain tanssia ja tanssia! Anna oli nuori, vasta 14-vuotias, kun aloitti ohjaamisen. Tanssiryhmät kasvoivat Anna Sillanpään johdolla 2003 alkaen. Hän halusi aina tanssia ja ohjata, jota hänen äitinsä **Lena** myös tuki taustalla kiitettävästi. Tanssiryhmien kevät- ja joulujuhlissa oli osallistujia noin 500 henkeä. Meidän piti järjestää kaksi eri kevät- ja joulujuhlatilaisuutta, jotta kaikki halukkaat pääsevät esiintymään vanhemmilleen ja isovanhemmilleen. Nämä olivat upeita juhlia, kun lapset pääsivät toteuttamaan hienoja koreografioita. Rientolan liikuntasali pullisteli ilosta ja innostuksesta näissä tanssijuhlissa!

Rientolalla oli Annan lisäksi myös muita tanssiohjaajia mm. baletissa **Johanna Rajanen**, **Svetlana**, **Valentina** ja breakdancessa **Tino** ja hiphopissa **Eevis**. Nämä ryhmät olivat erittäin suosittuja.

Marita ohjasi jumppia sekä myöhemmin savitöitä yläkerran tiloissa. **Tarja Lahtinen** opasti ja innosti Rientolan kerholaisia savitöihin. **Mirva** oli suosittu jumppien ohjaaja.

Rientolan urosjumppa syntyi 2000-luvun alussa. Naiset halusivat myös jumpparyhmän. Naisten ryhmän nimeksi tuli fysiokimppa. Näiden ryhmien vetäjänä on toiminut **Johanna Rajanen** ja toiminta jatkuu edelleen!

Rientolan Setlementti järjesti johdollani Setlementtinuorten Liiton kanssa useita koko Suomen kattavia Setlementtisalibandyturnauksia Kaukajärven Spiral-hallilla. Osallistujia eri puolelta Suomea tuli yli 300 innokasta.

Vuonna 2009 aloitettiin **Vuokko Salosaran** ohjaamana hyvin suosituksi tulleet seniorijoogat ja 2017 Kati Salmijärven suositut Lavikset.

Iltapäiväkerhotoiminta

Iltapäiväkerhotoiminta Rientolan Setlementissä oli alkuun Rientolan toimitalon yläkerran tiloissa. Siellä toimi yksi ryhmä ja myöhemmin kaksi ryhmää. **Marita Pirhonen** ja **Pirkko Metsänheimo** ohjasivat Rientolan toimitalossa iltapäiväkerholaisia.

Iltapäiväkerhoissa oli useita avustajia ja opiskelijoita. Paljon lapset askartelivat ja liikuivat. Joka tiistai lapset vietiin bussikyydeillä Pyynikin uimahalliin uimaan. Siellä oli mukana osaavat uimaopettajat. Tämä oli upeata toimintaa, jota nykyisin olisi haastavaa järjestää. Rientolan Setlementin Iltapäiväkerhot laajenivat myös Lamminpäähän ja Pirkkalaan (2003-2006) sekä 2015 Tesomajärven koululle ja myöhemmin Ikurin koululle. Lamminpäässä olivat pitkäaikaisina ohjaajina **Marjo Teivaala** ja **Maarit Rauthovi-Puotila** sekä **Mia Ylä-Nojonen** ja **Tanja Rantanen**.

RAY:n tukemat projektit

Rientolan Setlementti sai RAY:ltä rahoituksen Verkko-projektiin ja Lamminpään kansalaistalo-projektiin. Verkko-projektia hoiti **Ari** ja **Tommi** vuodesta 2001 vuoteen 2006. Verkko-projekti opasti syrjäytymisvaarassa olleita lapsia ja nuoria, heidän kanssa käytiin mm. paljon retkillä.

Lamminpään kansalaistalo-projektia johti Päivi Metsola kolme vuotta 2005-2007. Talo

vuokrattiin Ylä-grilliä vastapäätä ja siellä toimi Tarjan saviryhmiä, atk-luokka, kalastuskerho, iltapäiväkerho ja siellä järjestettiin erilaisia tapahtumia. Talossa oli myös vuokralla meidän ja Setlemettinuorten Liiton yhteinen Viipuri-hankkeen toimisto.

Viipuri-hankkeen puitteissa kävimme useasti Viipurissa viemässä avustuksia lastenkoteihin ja nuorisokeskukseen. Saimme lahjoituksena valtavat määrät leipää ja leivonnaisia vietäväksi Viipuriin. **Eija** oli aktiivinen Viipuri-projektin työntekijä.

Syöteretket

Syötteelle järjestimme matkoja vuodesta 2002 alkaen. Alkuun matkoilla oli mukana vain nuoria, jotka lähtivät mukavassa seurassa turvallisten ohjaajien kanssa laskettelemaan ja hiihtämään. Myöhemmin matkaan lähti entistä enemmän perheitä ja vähän ennen koronaa matkalla oli paljon myös senioreita. Viime aikoina Vuokko Salosara ohjasi meille seniorijoogaa aamuin illoin ja Jouko ohjasi istumajoogaa. Syötekeskuksen ohjaajilta tilattiin jousiammuntaopastusta, paitojen painatusta, kynttilöiden valantaa jne. Näitä matkoja muistelen aina lämmöllä!

Kesäleirit

Järjestin yhdessä muiden ohjaajien kanssa joka kesä kesäleirejä ja päiväleirejä. Kesäleirejä järjestimme Ruoveden Rajaniemessä, Karkun Kesärannassa, Teiskon Vähäsillassa ja Ylöjärvellä Antaverkassa. J-P oli usein ohjaajana ja **Eeva Kivikoski** hoiti ruokailut.

Järjestimme päiväleirejä Rientolassa, Lielahden koulun ympäristössä ja Niemenrannassa. Usein ne olivat liikuntapainotteisia ja viime aikoina askartelu-/taideleirejä.

AHRIESA, toimintojen yhdistäminen Ahjolan ja Saukkolan kanssa

Vuodesta 2011 Ahjola, Saukkola ja Rientola päättivät yhdistää lapsi- ja nuorisotyön. Tämä yhdistyminen ei Rientolan näkökulmasta sujunut ongelmitta. Vastasin Ahjolassa kansalaistoiminnasta ja kiinteistöistä, mutta en kuitenkaan Ahjolan remontista.

Rientolan toimitalo jouduttiin myymään ja henkilöstölle järjestettiin yt-neuvottelut. Minut ja Ahjolan nuorisotyönjohtaja irtisanottiin. Rientolan Setlementin hallitus valitsi minut kuitenkintäysipäiväiseksi Rientolan Setlementin toiminnanjohtajaksi, joka sai palkkansa kokonaan Rientolan Setlementiltä. Kesästä 2015 Rientolan Setlementti on ollut riippumaton ja täysin itsenäinen setlementti.

Niemenranta

Vuokrasimme Metsä-Groupilta Niemenrannassa Klubitaloa vuosina 2011-2014. **Matti Toivakainen** toimi Metsä-Groupin teknisenä isännöitsijänä Niemenrannassa ja saimme tarkat tiedot Niemen kartanon tilanteesta ja kunnosta. Ostimme Niemen kartanon kiinteistön vuoden 2015 syksyllä. Voitimme tarjouskilpailun ja sen jälkeen alkoi tiivis remontointi Niemen kartanon tiloissa Matti Toivakaisen johdolla.

Tein ensimmäiset suunnitelmat jo vuonna 2012 Niemen kartanon tilojen muuttamiseksi Rientolan toimintakeskukseksi.

Matti Toivakaisen poisnukkumisen jälkeen päävastuun remontin jatkumisesta on ottanut **Jalo Pirhonen**.

STEA:n rahoittamat projektit

Vuosina 2018-2020 saimme rahoituksen STEA:lta Mielekästä Liikunnan Iloa-projektiin yhdessä Mielen ry:n kanssa. Projekti oli tarkoitettu työttömille ja kuntoutujille. Rientolan työntekijänä MLI-projektissa oli Jussi-Pekka Heininen.

Saimme STEA:lta vuosille 2020-2022 rahoituksen myös Tule-hankkeeseen yhdessä Sopimusvuoren ja Mansikkapaikan kanssa. Rientolan työntekijänä projektissa on ollut **Eija Mäkinen**.

Tampereen kaupungin Nuorisotakuuhanke-projektit

Saimme Tampereen kaupungin rahoituksen vuonna 2020 järjestettyyn Rientolan Nuorten Verstas-projektiin ja myös vuonna 2021 Nuorten tiimi -projektiin.

Rientolan Grilli -kioski

Rientolan Setlementti on vuokrannut Pohtolankatu 64:ssä Grillikioskia, jossa tällä hetkellä toimii Kiki-pizzeria. Kioski rakennus rakennettiin talkoilla 1980-luvulla ja sitä on myöhemmin laajennettu.

Rientolan vahvoja aikuisten toimintoja aikanani ovat olleet Lentopalloilu, Rientola-Akatemian salibandyjoukkueet, Radioamatöörit, Mikrotietokonekerho, soittokunta, valokuvausseura ja perhekerho. Savipaja ja Puutyöverstas ovat tärkeitä.

Kesäkoti Nuttura

Kesäkoti Nuttura rakennettiin talkoilla ja Enqvistin tehtaan tuella 1950-luvulla. Siellä on paljon järjestetty leirejä ja talkoita sekä erilaisia kokoontumisia. Minäkin olen usein Nutturassa ollut puuceiden tyhjennystalkoissa ja puutalkoissa yhdessä **Seppo Santalan** ja **Simo Mäkirinnan** kanssa. Nuttura luovuttiin vuonna 2020 kävijämäärien hiipumisen vuoksi sekä mahdollisen tulevan remontin kustannusten vuoksi.

Juhlat

Setlementeissä juhlat ovat tärkeässä roolissa. Rientolassa ollessani olen järjestänyt työryhmien kanssa useita juhlia, kuten uuden remontoidun talon vihkiäisiä 1999 syksyllä, setlementtipäiviä vuosina 2000, 2005 ja 2018, Ahjolan 80-vuotisjuhlia 2009, Saukkolan 70-vuotisjuhlia 2014 ja Rientolan 60-vuotisjuhlia 2005 ja 70-vuotisjulia 2015. Näistä kaikkein merkittävimpinä pidän Rientolan 60-vuotisjuhlia vuonna 2005. Noissa juhlissa oli paljon osanottajia ja ne olivat kolmipäiväiset. **Maarit Rauthovi-Puotila** yhdessä työryhmän kanssa kokosi Rientolan 60 vuotisesta taipaleesta kirjasen, jossa on Rientolan historiaa. Näitä juhlia pidän toiminnanjohtajakauteni parhaimpina.

Seurakunnan tapahtumat Rientolassa

Vuodesta 2000 jouluaattona on pidetty avoin Joulurauhan toivotus -tilaisuus klo 11.00. Tämä perinne on säilynyt vuoteen 2021 saakka pastori **Tarvo Laakson** ja Rientolan soittokunnan kvartetin yhteistyöllä. Niemen pirtissä on järjestetty joulukuussa myös joululaulajaiset ja alkukesällä pihamaalla kesälaulajaiset Tarvon laulattamana. Yhteistyö Harjun seurakunnan kanssa on toiminut hyvin.

Ajatuksia työstäni

Olen nauttinut monipuolisesta työstäni Rientolan Setlementissä. En ole aina tunteja laskenut, kun on ollut kiinnostavia tehtäviä ja joskus on ollut vaan pakko rientää paikalle, kun on ollut ns. ”tilanne päällä”. Työssäni on ollut paljon ”paperin pyöritystä”, joka on vaan tehtävä, jotta asiat rullaavat eteenpäin. Setlementtiaate on loistava ja sitä on hyvä vaalia!

Pääasiassa toiminnassa on ollut lähes 100 %:sti mukavaa ja innostunutta väkeä! Osa ja varsinkin seniorit haluavat paljon keskustella, eikä heillä ole minnekään kiire. Nuoret ohjaajat taas hoitavat nopeasti asiansa ja rientävät eteenpäin. Harjoittelijoiden ja opiskelijoiden kanssa on käyty opastavia ja pohtivia keskusteluita. Työllistettyjen kanssa on ollut värikkäimmät tilanteet ja palaverit. Kaikkien kanssa asiat on saatu hoidettua ja mukavia kanssakäymisiä on ollut. Rientola on minun aikanani kehittynyt näiden keskustelujen tuloksena, puhelinkeskustelujen, sähköpostiviestien, Whatsapp-viestien ja hallitustyöskentelyn kautta nykyiseen muotoonsa. Rientolan yhteisö on kävijöidensä näköinen ja ihmiset luovat yhteisen ilmapiirin. Tämä ilmapiiri minun aikanani on Rientolassa ollut avoin, luottava, toimelias, huumoristinen ja leppoisa.

Suuri Kiitos kaikille työntekijöille, ohjaajille, vapaaehtoisille, toiminnassa mukana olleille ja hyville yhteistyökumppaneille! Toivon menestystä Rientolalle jatkossakin!

Rientolan toiminnanjohtaja vuosina 1999-2021, nykyinen eläkeläinen Matti Laine.

Pekka Salmisen, aikuisopettajan ja pasunistin muistolle

Pekka liittyi Rientolan soittokuntaan 2005 pasunistiksi käyden aktiivisesti harjoituksissa ja esiintymisissä. Hän soitti myös mm. TTY:n, VP-K:n ja Seminolan orkestereissa.

Pekka syntyi Tampereella 2.10.1938 ja kuoli 27.11.2021, myös Tampereella. Hän eli kauan Kortelahdenkadun kodissaan leskenä ja kahden aikuisen pojan isänä.

Pekka työskenteli ammattimiehenä metallitöissä tamperelaisessa teollisuudessa ja aloitti 16.3.1973 opettajana Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksen levy- ja hitsausosastolla toimien mm. monissa ilmastointialan koulutuksissa. Hän oli äärimmäisen ammattitaitoinen osaaja, joka hallitsi kattojen teon, levitysopin ja mm. alumiinin kaasuhitsauksen, joka on varsin harvinainen kädentaito. Hän oli tarkka ja pedantti työssään, kunnioitti osaamista ja ammattiylpeyttä ja johti esimerkillään ja työelämäyhteyksillään oppilaitaan ammattialan työtehtäviin. Pekka oli itsekin aikuisopiskelija, hän suoritti työn ohessa teknikon tutkinnon Valkeakosken teknisessä opistossa lähes 50-vuotiaana. Hän jäi työeläkkeelle 31.5.2000.

Varsinkin eläkepäivillään Pekka matkaili paljon. Hän tutustui historiallisiin kohteisiin, kuten Uppsalaan, Berliiniin ja Wieniin. Etsijäluonteena hän tutki erityisesti kohteittensa menneisyyttä ja musiikkikulttuuria.

Soittaminen oli Pekalle rakas harrastus. Hän oli valinnut pääinstrumentikseen vetopasuunan. Hänet nähtiin usein Mustalahdessa yksinään kuuntelemassa Kaisla-ravintolan muusikkoja, mm. **Ewa Kaarelaa**, **Nokia Big Bandia** ja saksofonisti **Timo Lassya**. Hän oli tuttu näky mm. Tamjazz-tapahtumissa, joissa hän erityisesti keskittyi amerikkalaisen **Ray Andersonin** pasuunasooloihin. Kotinsa lähellä sijaitseva Metso-kirjasto musiikkiosastoineen oli myös Pekan mielipaikkoja.

Pekka liittyi Rientolan soittokuntaan 2005 pasunistiksi käyden aktiivisesti harjoituksissa ja esiintymisissä. Hän soitti myös mm. TTY:n, VPK:n ja Seminolan orkestereissa. Pekan työssään osoittama tarkkuus ja vakava suhtautuminen näkyi (ja ennenkaikkea kuului) myös Pekan soittamisessa. Pekan muusikon ura sai kohokohtansa 16.-17.4.2011 Tampere-talossa pidetyissä puhallinorkesterien SM-kilpailuissa, missä Pekka sai kunniamaininnan pasuunansoitostaan **Marguerite Monnotin** tutussa sävellyksessä ”Hymni rakkaudelle”. ”Tämä iski suoraan sydämeen, aivan lumoava pasuunasoolo! Hyvä Pekka Salminen!” (arvostelutuomarin palaute)

Entistä työ- ja soittokaveriani kunnioittaen

Martti Santasalo,
Rientolan soittokunnan pj,
ten sax

Haluatko tukea paikallista lasten, nuorten, aikuisten ja senioreiden toimintaa sekä alueen yhteisöllisyyttä?

Liity Rientolan kannatusjäseneksi ja tuet tärkeää toimintaa!

Vuosimaksu on 15 €. Löydät jäsenhakemuksen netti osoitteen **www.rientola.fi/rientola/** -sivun alaosasta. Voit lähettää sen täytettynä sähköpostiin toimisto@rientola.fi tai osoitteeseen Rientolan Setlementti ry, Federleynkatu 19, 33400 Tampere tai tuoda Pirtille aukioloaikoina.

Rientolan Setlementti
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA

Rientolan nuorisotakuuhanke Rientolan nuoret tekijät

Rientolan Nuoret Tekijät -työllisyyshankkeen kautta alle 30-vuotiaat tamperelaiset nuoret pääsevät tutustumaan monipuolisiin, itseään kiinnostaviin työtehtäviin Rientolan Setlementissä. Mukaan on mahdollista tulla palkkatuen, työkokeilun tai kuntouttavan työtoiminnan sopimuksilla. Hankkeen toimintakausi on vuoden 2022 loppuun.

Nuoret voivat työskennellä omien mielenkiinnon kohteidensa mukaan puutarha-, piha- ja kiinteistöhoidon tehtävissä. Lisäksi on mahdollista päästä ohjaamaan kursseja ja kerhoja sekä tekemään savi- ja puutöitä. Työmahdollisuuksia on myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Tähän mennessä nuoret työntekijät ovat kasvattaneet taimia viljelypalstaa varten, tehneet puutarhan kevättöitä sekä savi- ja puutöitä. Lasten savityö- ja Lupa Harrastaa -kursseilla on toimittu apuohjaajina. Pirkanmaan taidesuunnistuksessa nuoret pääsivät avustamaan Rientolan savipajalla järjestetyssä Pop-Up savipajassa. Olemme retkeilleet Reuharinniemen lapinraunioilla ja Kaupin ulkoilualueella. Lisäksi olemme käyneet tutustumassa Ahlmanin puutarha-alan koulutukseen. Yhteistyötahojamme ovat olleet Ohjaamo, Sopimusvuori ry, Luonto-Liiton Ekokipinä hanke sekä eläinsuojeluyhdistys Maukula ry. Pyrkimyksenä on pitää kestävän kehityksen periaatteet tekemisen punaisena lankana.

Tulossa on kompostointikurssi yhteistyössä Pirkanmaan Marttojen ja Pirkanmaan Jätehuollon kanssa sekä iltamat paikallisen nuorisokeskus Piilon nuorten kanssa. Nuoret ohjaavat itse kesäkursseja, joiden aiheena ovat villiyrtit ja luonnonkosmetiikan valmistaminen. Aiomme osallistua myös Rientolan navetan vanhojen ikkunoiden restaurointiin. Lisäksi yhteistyötä jatketaan Pirkanmaan 4H-yhdistyksen kanssa.

Nuoret Tekijät ovat kasvattaneet taimia viljelypalstaa varten sekä tehneet puutarhan kevät töitä.

Mukaan mahtuu vielä! Mikäli kiinnostuit, ota yhteyttä:
Enni Stöd

Rientolan nuoret tekijät – vastaava ohjaaja
enni.stod@rientola.fi
Puh. 044 240 6330

MONIPUOLISTA KULTTUURITARJONTAA RIENTOLASSA

Rientola-keskus tarjoaa mitä sopivamman ympäristön erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämispaikaksi.

Pirtin suojissa on järjestetty jo vuosien ajan monipuolisia kulttuuritilaisuuksia Rientolan senioritoimikunnan ja Suomen Senioriliikkeen yhteistyönä. Kirjailijavierailut, pienimuotoiset konsertit sekä tietoiskuja esitelmätilaisuudet kokoavat yhteen varsinkin eläkkeelle ehtineitä tamperelaisia. Koronapandemian vuoksi, tammi-helmikuun tilaisuudet piti siirtää myöhemmäksi, mutta varsin hyvin suunnitelmat toteutettiin uusin aikatauluin; maaliskuussa teatteriohjaaja **Seppo Heinolan** Shakespeare-esitelmätilaisuuden rikasteena kuultiin laadukasta, **Hannu Siiskosen** klassista kitaransoittoa huhtikuussa saatiin kuulla mielenkiintoinen **Paula-Sirkka Vähämäen** esitys vapaaehtoistyöstä. Toukokuussa tarjottiin jatsin ystäville menneiltä vuosilta tuttuja lauluja jatsahtavasti sovitettuina. Esiintyjinä Rientolan **Sanna Natunen** säestäjänään **J-P Nakari.**

Rientolan kulttuurikevään ohjelmien päätteeksi nautimme mielenkiintoisesta bussiretkestä Helatorstain aattona. Pääkohteemme oli taiteilija **Anne Mattilan** taidekahvio Karviassa maittavine munkkikahveineen, mutta ”Pitkin poikin Pirkanmaata”- retkellä saatiin nauttia myös kymmenkahvit Kurun metsäoppilaitoksella ja lounas Kihniön Pyhäniemessä. Bussilla pistäydyimme myös Itä-Aureen kirkolla ja Kihniön Aitonevan turvemuseolla.

Rientolan kulttuurisyksyn ohjelmisto on vielä suunnitteluvaiheessa ja ohjelmista tiedotetaan Rientolan sivuilla (www.rientola.fi), lehti-ilmoituksilla ja alueen ilmoitustauluilla.

Esa Fagerlund

Suomen Senioriliike
Arvokkaan vanhenemisen puolesta

SOPIMUSVUORI RY
Juhla- ja kokoustilat
Rientola-keskus, Federleynkatu 19, Tampere
www.sopimusvuori.fi

Lielahti-päivä 14.5. toi Rientola-keskukseen vanhoja ajoneuvoja, iloa, runoja sekä monipuolista musiikkia

Vanhat autot kiinnostivat tapahtumakävijöitä. Muun muassa jo vähän iäkkäämpi Chevrolet.

Mukava keväinen sää toi kävijöitä kuuntelemaan ja katselemaan Lielahtipäivän tapahtumia.

Vauhdikasta irkkumusaa esitti Ahjolan irlantilainen yhtye.

100-vuotiaan Benz Gaggenaun moottoria tutkivat Raimo Mesiranta Seppo Hakala ja Seppo Wikström. Tarkasti ottaen Pohjois-Pirkkalan ensimmäinen automobiiliruisku tuli Lielahden tehdaspalokunnalle

Rientolan soittokunta aloitti musiikkiesitukset Rientola-keskuksen tornipihalla

Sanna ja Ahjolan pelimannit ihastuttivat kuulijakuntaa

Ahjolan Poplauluyhtye Sounds esitti raikasta kuoromusiikkia.

Maco Oey (yllä) ja Menard Mponda (oikealla)

Syntymäpäiväsankari Maija-Liisa Mäkinen lausui runoja aurinkoisessa säässä.

Tunnustusta Niemen kartanon kunnostuksesta – Rientolalle kulttuuriympäristöpalkinto 2021

Niemen kartanon kunnostushankkeeseen on osallistunut vuosien aikana lukuisia vapaaehtoisia, ja työ jatkuu edelleen. Yhteisöllinen projekti on innostanut myös nuoria perinnerakentamisen pariin.

Rientola-Säätiö sr on yli kuuden vuoden ajan kunnostanut Niemen kartanon rakennuksia monipuoliseen harrastus-, kulttuuri- ja juhlakäyttöön. Syksyllä 2021 arvokas työ palkittiin Pirkanmaan kulttuuriympäristöpalkinnolla.
”Kunnostusprosessi on ollut todella vaikuttava. Korjaukset on tehty hyvin ja ajatuksen kanssa, jatkuvassa yhteistyössä restauraontipuolen kanssa”, perinnerakennusmestari **Anne Uosukainen** kiittelee.

1800-luvulla rakennettu Niemen kartano on historiallisesti ja kulttuurisesti tärkeä paikka. Rakennukset edustavat perinteistä suomalaista hirsirakentamista, ja alue on myös suojeltu asemakaavassa.

”Se, että kohde tunnistetaan arvokkaaksi, ei yksin pelasta sitä. Tarvitaan niitä, jotka huolehtivat paikasta ja antavat sille käyttötarkoituksen”, rakennustutkija **Miinu Mäkelä** sanoo.

Kulttuuriperintö kuuluu kaikille

Kartanon kunnostus on itsessään tärkeä kulttuuriteko. Merkittävää on kuitenkin myös se, miten hanke on tuonut osallistujille lisää tietoa ja intoa perinnerakentamiseen sekä tarjonnut alueelle yhteisöllisen, kaikille avoimen kulttuurikohteen.
”Kulttuuriperintö on meidän yhteinen asia. Siksi on hienoa, että kartano on avoin kaikille ja kuka tahansa pääsee kävelemään pihalla ja tutustumaan rakennuksiin”, Mäkelä tiivistää.
Anne Uosukainen iloitsee myös siitä, että erityisesti monet nuoret ovat projektin myötä kiinnostuneet perinnerakentamisesta.
”Nuoret huomasivat, että he osaavat tehdä tätä eikä se ole mitään rakettitiedettä. Perinteinen puurakentaminen Suomessa on kansanrakentamista”, Uosukainen sanoo.

Pirkanmaan kulttuuriympäristöpalkinto komeilee paikallaan Rientolan pirtissä.

Pirkanmaan kulttuuriympäristöpalkinto

- palkinnon myöntää vuosittain Pirkanmaan maakuntamuseo
- jaetaan henkilölle tai yhteisölle, joka on tuloksekkaasti, esimerkillisesti ja pitkäjänteisesti toiminut pirkanmaalaisen kulttuuriympäristön hyväksi
- vuonna 2021 Rientolan lisäksi palkinnon sai arkkitehti **Jouko Seppänen**

”Hyvin hoidettu kulttuuriympäristö lisää ihmisten hyvinvointia sekä alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaa.”

Ympäristöhallinto

YIT

Asu kuin olisit lomalla. Tutustu Niemenrannan alueeseen ja rakenteilla sekä suunnitteilla oleviin koteihin.

YIT ASUNTOMYYNTI TAMPERE
Hatanpään valtatie 11, 1. krs
palvelemme ma–pe klo 9–16

NIEMENRANNAN ASUNTOMYYNTI
Raamikatu 2, avoinna sopimuksen mukaan

facebook.com/YitKotiTampere
instagram.com/yitkoti
yit.fi/niemenranta

yit.fi/asunnot

Rientolaa rakennetaan PERINTEITÄ KUNNIOITTAEN

*Kenen ansiota on, että Niemenrannan kulttuurihistoriallisesti arvokas kartanotila saatiin pelastettua? Vastaus on **Matti Toivakainen** (1945–2021), jolla oli vahva näky Niemen tilan roolista Rientolan Setlementin toiminnan mahdollistajana tulevaisuudessa.*

”Kyllä on hienoa, että tällaisia vanhoja rakennuksia kunnostetaan!”

Miten monta kertaa olemmekaan kuulleet Rientolassa näitä ihastuneita huudahduksia ja kommentteja – ja tottahan se on: Niemen kartanotilan rakennusten ja ympäristön säilyttäminen ja kunnostaminen on ollut kulttuuriteko.
– Kaikki on Matin ansiota. Hän oli luonteeltaan rakentaja ja halusi korjata tilan rakennukset Rientolan Setlementin käyttöön sekä tehdä sen mahdollisimman hyvin, perinteisesti entisöiden, sanoo **Jalo Pirhonen**, Rientola-Säätiö RS:n ja Rientolan Kerhola Oy:n hallitusten puheenjohtaja, joka jatkaa Matti Toivakaisen aloittamaa työtä ja vastaa nykyään kiinteistön kunnostamisesta.
Rientolan Setlementin siirtyminen entisen Niemen tilan tiloihin ei ollut sattumaa. Ab JW Enqvist Oy:n tukemana vuonna 1944 käynnistynyt Rientolan Setlementti järjesti jo 50-luvulla kerhotoimintaa hirsisen maalaiskartanon Pirtissä. Mukana oli myös Matti Toivakainen.

– Hän toimi kerhonjohtajana ja oli muun muassa perustamassa Rientolan radioamatöörejä 1963, kertoo Rientolan entinen toiminnanjohtaja **Matti Laine**, joka teki yhteistyötä Toivakaisen kanssa 20 vuoden ajan.
– Rientolasta kasvoi Matille rakas yhteisö, jonka toimintaa hän myöhemmin suunnitteli ja mahdollisti useissa eri tehtävissä Rientolan Tuki Ry:n, Rientolan Setlementti ry:n, Rientolan Kerhola Oy:n ja Rientola-säätiö sr:n hallituksissa. Hän teki elämänsä aikana valtavan määrän vapaaehtoistyötä, minkä johdosta hänelle myönnettiin vuonna 2018 Suomen Setlementtiliiton tunnustuspalkinto yli 60 vuotta kestäneestä aktiivisesta ja merkityksellisestä vapaaehtoistyöstä. Rientolan paluu Niemen tilan maisemiin oli Matille samanaikaisesti rakas haaste ja monet taidot yhteen niputtava lopputyö.

Yhdistykselle tuli ajolähtö

Matti Toivakainen työskenteli 2010-luvun alussa Niemen kartanotilan silloisen omistajan, Metsä Group Oy:n palkkaamana Niemenrannan teknisenä isännöitsijänä ja sai tietää, että yhtiö aikoi myydä Niemen tilan kiinteistön. Samaan aikaan Rientolan Setlementille ryhdyttiin etsimään uusia toimitiloja.
– Setlementtiyhdistys oli toiminut vuodesta 1985 Lielahdessa Possijärvenkadulla, mutta rakennus jouduttiin myymään syksyllä 2016. Rientolan toimisto oli jo ennen sitä sijainnut vähän aikaa tallimestarin asunnossa Birger Federleyn suunnittelemassa karjarakennuksessa; samassa tilassa, jossa nykyään toimii Makutuotteen kahvila, Matti Laine kertoo.
– Siitä se lähti. Kun BST-arkkitehdit Oy suunnitteli kiinteistön ensimmäisen pohjakaavan vuonna 2012, Toivakainen syttyi siihen heti. Valmius tarttua haasteeseen oli luonteenomaista Matille. Tarkoituksena oli tehdä monipuolinen tapahtuma- ja kulttuurikeskus, johon kuuluisi myös erillinen palloiluhalli.

Rakennukset oli jätetty hunningolle

Niemen tilan rakennuksilla on sekä arkkitehtonisia että rakennusperinteisiä arvoja. Ne olivat kuitenkin – karjarakennusta lukuun ottamatta – jääneet vuosikymmenten ajaksi ilman hoitoa ja huolenpitoa, minkä vuoksi 1800-luvulla tehdyt hirsirakennukset olivat päässeet huonoon kuntoon.
– Pirtti oli sisältä surkean näköinen. Lähes kaikki ikkunat oli rikottu ja sisätilat olivat täynnä kiviä, joita oli vuosien aikana heitelty sisään, Jalo Pirhonen kertoo.
– Samoin oli Pytingin laita. Sen katto näytti todella pahalta, päälle oli vedetty pressuja, jotka olivat ajan kuluessa rikkoutuneet. Poistimme tiilikaton ja laitoimme tilalle peltikaton. Sen alla ovat yhä huopakatto ja päreet, jotka olivat onneksi säilyneet suht vahingoittumattomina. Sen sijaan sisätiloissa oli tekemistä, koska rakennuksessa oli vettä päässyt vuotamaan haljenneista putkista pitkään.
Rientolan setlementtiyhdistyksellä ei ollut varoja ostaa ja kunnostaa kiinteistöä, vaan hankintaan tarvittiin takaajat. Matti Toivakaisen lisäksi Jalo Pirhonen ja hänen vaimonsa Marita tulivat mukaan takaajiksi ja talkoolaisiksi viikon miettimisajan jälkeen kesällä 2015.
– Työskentelin aiemmin yrittäjänä, enkä silloin olisi ehtinyt osallistua, mutta eläkeläiselle tämä on hyvä projekti. Kuuden vuoden aikana setlementille on kunnostettu Pirtin juhlatila, toimistotilat, puutyöverstas, savipaja sekä liikuntatila. Myös Pytinki on kunnostettu, ja nykyään se on vuokrattu Sopimusvuori ry:lle. Valmis tällainen historiallinen kokonaisuus tuskin on koskaan, aina riittää kunnostettavaa.

Lämmin kiitos vapaaehtoisille

Matti Laine muistuttaa, miten Toivakainen innosti ja toimi ihmisläheisenä rakennusalan tiennäyttäjänä sekä Rientolan Setlementin entisille ja nykyisille työntekijöille että suurelle määrälle vapaaehtoisia.
– Matilla oli tieto ja taito, miten tiloja remontoidaan. Lisäksi hänellä oli rakennusalalta erittäin suuri ystäväjoukko, joita hän pystyi konsultoimaan, jos jokin asia mietitytti. Myös Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa hän teki erinomaista yhteistyötä; kyseessähän on Museoviraston suojelema kartanoalue.
Tilojen kunnostaminen aloitettiin tallimestarin asunnosta, johon valmistui Makutuotteelle suunniteltu ja vuokrattu 25-paikkainen kahvilatila. Isäntärenki Matiksi itsensä ristineen Toivakaisen apuna oli iso joukko 60- ja 70-luvun vaihteessa perustetun Rientolan perhekerhon jäseniä, jotka purkivat, siivosivat, puhdistivat ja rakensivat tilan. Siitä heille lämmin kiitos, kuten kaikille vapaaehtoisille, jotka ovat vuosien aikana olleet Rientolan tiluksilla auttamassa. Matti Toivakainen menehtyi vaikeaan sairauteen maaliskuussa 2021. Mutta hänen näkynsä elää ja Rientolan Setlementti toivottaa myös sinut, tämän jutun lukija, tervetulleiksi talkoisiin. Tänä kesänä kunnostetaan yli 100-vuotiasta karjarakennusta.

Jutun lähteenä on haastattelujen ohella käytetty Rientolan Setlementin entisen toiminnanjohtajan Matti Laineen kirjoittamaa muistopuhetta Matti Toivakaiselle.

Teksti: Eija Mäkinen
Kuvat: Jarmo Erkkilä ja Eija Mäkinen

AW RAKENNUS

Rautatienkatu 20 C
33100 TAMPERE
Puh. 0207 969 850
www.aw-rakennus.fi

Niemen kartano muuttui Rientola-keskukseksi

Rientolan kiinteistössä otettiin käyttöön paikannimenä Rientola-keskus selkiyttämään käsitteitä Rientola-kiinteistöt ja Rientolan Setlementti ry. Rientola-keskus on Rientolan Kerhola Oy:n omistama kiinteistö joka käsittää Birger Federleyn suunnitteleman vuonna 2018 valmistuneen Enqvistin tehtaan Karjarakennuksen suurine torneineen, ja entisen Niemen Kartanon Pirtin ja Vieraspytingin sekä jääkellarin.

Historia

Rientolan Setlementti osti kiinteistön Metsä Board Oyj:ltä vuonna 2015. Perustetun Rientolan Kerhola Oy:n nimiin oli tavoitteena kunnostaa kiinteistön toimintatiloja setlementille ja ulkopuolisille toimijoille.
Rientola-säätiö sr perustettiin 2018 ja se osti Rientolan Kerhola Oy:n koko osakekannan ja otti näin vastuun kiinteistön kehittämisestä ja Rientolan Setlementin tukemisesta mm. tarjoamalla edullisia toimitiloja.

Kunnostustalkoot

Rientola-keskuksen rakennuksia on kunnostettu suurelta osin talkoolaisten ja työllistettyjen toimesta yli kuuden vuoden ajan. Ensin kunnostettiin tallimestarin asunnosta Makutuotteen leipomolle myymälä ja kahvio. Sen jälkeen vedettiin uudet vesi-, viemäri- ja sähköjohdot Pirttiin ja Pytinkiin sekä kunnostettiin ns. tornipiha. Pirtin kunnostus aloitettiin 2016 kunnostamalla keittiö, rakentamalla WC, kunnostamalla ikkunat, vaihtamalla n. 2/3 etuseinän vasemman puolen hirsistä ja kunnostamalla ulkovuori. Pirtin ja Vieraspytingin malaus tehtiin kesällä 2021. Pirtin toimistot kunnostettiin pari vuotta sitten. Viimeisenä on juuri valmistunut Pirtin vintin hellahuoneiden ja radioamatöörien entisen kerhotilan kunnostus. Rientolan Pienvarastoille rakennettiin varastotilat niin, että ne valmistuivat 2018 ja 2019. Vieraspytinki kunnostettiin vuosien 2019 ja 2020 aikana. Liikuntatila Lantala saatiin valmiiksi syksyllä 2021.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Tämän kesän tavoitteena on kunnostaa karjarakennuksen ikkunat ja ovet. Suunnitelmissa on myös karjarakennuksen öljylämmityksen korvaaminen maalämmöllä tai kaukolämmöllä.
Olemme käynnistäneet kampanjan saadaksemme vuokralaisia, joille rakentaisimme toimitiloja karjarakennuksen vintille, jossa meillä on vielä n. 1300 m2 käyttämätöntä rakennusoikeutta.
Suurena haaveenamme on saada vuokralle tai omistukseemme viereinen juuri haettavaksi tullut kaupungin omistama liikuntahallille kaavoitettu tontti. Rakentaisimme tontille liikuntahallin ja kunnostaisimme tontilla olevan suojellun myllyrakennuksen. Liikuntahalli on ollut Rientolan **Mattien (Toivakainen ja Laine)** haave jo 10 vuoden takaa, jolloin he olivat mukana Niemenrannan kaavavalmisteluissa ja saivat liikuntahallitontin kaavaan.
Liikuntahalli täydentäisi Rientola-keskusta ja mahdollistaisi Rientolan Setlementin palaamista juurilleen. Setlementin lentopallopelit aloitettiin jo 1945 Enqvistin Kerholassa, joka sijaitsi osittain Rientola-keskuksen eteen tulevan Ratikkapysäkin paikalla.

Jalo Pirhonen
Kuvat:
Rientolan arkisto

Aluksi pytingissäkin näytti kaikki aika lohduttomalta.

Liikuntatila Lantala oli vielä keväällä 2021 kesken.

Syksyllä 2021 liikuntatila oli valmiina käyttöön.

Usko ei kuitenkaan loppunut ja paremmalta alkoi näyttää ahkerien käsien jäljiltä. Korjaustaipaleesta kertomassa ja valmista ihailemassa Matti Toivakainen.

Rientola-keskuksessa toimivat nyt:

Pirtti
Rientolan Setlementti ry
+Pirtti
+Toimistot

Vieraspytinki
Sopimusvuori Ry
+Toimisto
+Juhlatila

Karjarakennus
Rientolan Setlementti Ry
+Liikuntatila Lantala
+Savipaja
+Puutyöverstas
+Kädentaitopaja
-Rientolan Pienvarastot Oy
+89 Pienvarastoa (1-6 m2)
Makutuote
+Kahvio ja myymälä
+Ent. tallimestarin asunto
-Sisustus Severiina
-Putiikki Matilda
-Nestorin pyöräkorjaamo
-Leipälinja Oy
-Gradina Oy
-Raijami Raija Riihimäki
-Karo Pharma Oy
-Oy M-Group Ltd
-F-CarWash
-Sonans Kiinteistöt Oy
-Suomen Senioriliike
-Ylöjärven siivouspalvelut Ky

Pesuhalli
-Putkiasennus Oikarainen

Jadeia
HYVÄN OLON KEIDAS
7.taivas hintaan kasvohoito 65€
Hoito sisältää: kasvojen sekä kaulan alueen alkupuhdistuksen sekä kuorinnan. Kuorinnan jälkeen tehdään rentouttava hieronta kasvoille, kaulalle, dekolteelle ja hartioille. Hieronnan jälkeen kasvoille ja kaulalle laitetaan naamio, jonka vaikutuksen aikana hierotaan kädet. Lopuksi iholle soveltuva päivä- tai iltavoide. Hoito päätetään ihanaan jalkahierontaan.
Possijärvenkatu 1
Varaukset voi tehdä soittamalla 0505014306 tai www.jadeia.fi

Putkiasennus OIKARAINEN
KYSY TARJOUS! p. 040 8930 9948
www.putkiasennusoikarainen.fi
erkki@putkiasennusoikarainen.fi
Lamminpäänkatu 14, 33420 Tampere
KOTIEN LÄMPÖ-, VESI- JA VIEMÄRITYÖT taidolla ja tarkkuudella.
OMAKOTITALOJEN KÄYTTÖVESIREMONTIT, pyydä tarjous!

Tervetuloa alan ammattilaisten palveltaviksi!
K-Rauta Ylöjärvi on uudistunut täysin. Paikallinen rakentamisen ja remontoinnin osaaja palveluksessasi.

K Rauta YLÖJÄRVI
K Rauta PROCENTER YLÖJÄRVI
Vaihtotie 6–8 Ylöjärvi | puh. 033 458 900

Kesän paras puukauppa on ihan tässä lähellä.
Rakenna, mitä rakennat, kysy ensin Puutoimesta!
Katso lisää tarjouksiamme puutoimi.fi

– Rakentajan puutavaratalo –
PUUTOIMI
YLÖJÄRVI
Elopellontie 2, puh. (03) 3142 4300
Palvelemme MA-PE 7-18, LA 9-15
Kesän paras puukauppa tarjoaa muutakin. Katso lisää: www.puutoimi.fi

Kudonnan lumoa
Ompelun iloa
Kankaiden, trikoiden, kuteiden ja tarvikkeiden monipuolinen verkkokauppa ja myymälä
POPPANAVAKKA
Avoinna ma-pe 10-17
kesälauantait suljettu
Teerivuorenkatu 5
33300 Tampere
www.poppanavakka.fi

NIEMEN TILAN EMÄNTÄ TILTA NIEMI

Tiltan muisto elää tänäkin päivänä. Lielahdessa, Niemen kartanon vieressä on hänelle nimetty Matilda Niemen katu.

Lielahden Niemen rusthollin, sittemmin tilan, emäntä Mathilda Catharina Niemi syntyi Ylöjärven Mäkkylän rusthollari Karl Karlssonin ja vaimonsa Eva Katarina Sirenin perheen seitsemäntenä lapsena 7.1.1831. Sanonta ”rakkaalla lapsella on monta nimeä”, pitänee paikkansa. Niinpä hänen kasteessa saadut etunimensä Mathilda Catharina esiintyvät eri lähteissä nimillä Tilta, Tilda Caisa, Thilta ja Matilda Catarina. Puhekielessä yleisin käytetty puhuttelunimi lienee ollu Tilta.

Tilta kävi aikanaan rippikoulua Ylöjärvellä ja hänet konfirmoitiin vuonna 1846. Rippikoulun käytyään sai naimaluvan; luvan mennä kirkolliseen avioliittoon ja mahdollisuuden perheen perustamiseen täysi-ikäisyyden saavutettuaan. Tiltan lukutaidoksi on kirkon rippikirjoissa ruksattu kaksi XX-kirjainta. Merkintä kertoo meille hänen lukutaitonsa olleen erittäin hyvä. Selvennyksin kerrottakoon, että mitä vajaampi ruksi rippikirjassa, sitä heikompi sisälukutaito kyseisellä henkilöllä oli. Yksi ruksi kertoo vain välttävästä sisälukutaidosta. Tilta oli 20-vuotias avioituessaan Niemen rusthollarin pojan Karl Freanderin kanssa.

Ylöjärvi vihityt 2.7.51 Niemen rusthollin nuorimies Karl Freander ja rusthollarin tytär Thilta Mäkkylä. Vihki E.W Tamlander.

Niemen rusthollin alue Lielahdessa kuului ennen muinoin Ylöjärven kuntaan. Alue on liitetty 1950 Tampereen kaupunkiin. Avioliitto Karl Freanderin kanssa jäi lyhyeksi päättyen Karlin kuolemaan 1856. Pariskunnalle syntyi kaksi lasta, Johan Evert ja Tilda Gustava. Molemmat lapset menehtyivät alle vuoden ikäisinä.

Toiseen avioonsa Tilta vihittiin Johan Johanssonin eli Juho Niemen kanssa vuonna 1857.

Ylöjärvi vihityt 2.4. Rusthollarin poika nuorimies Johan Johaninpoika Kovero Teiskosta ja rusthollarin leski Matilda Karlintytär Niemi. Vihki E.W. Tamlander.

Johan eli Juho oli syntyjään rusthollarin poika Teiskon Koverolta. Heidän avioliitostaan syntyi kuusi poikaa: Johan Evert, Karl Johan, Karl Emil, Karl Anton, Paul Nikolai ja Paul Erik. Tuon ajan lapsikuolleisuus oli varsin suurta, kaikki lapset menehtyivät varhain pikkulapsi-iässä. Puoliso Juho Niemi kuoli 1885. Miehensä kuoleman jälkeen Tilta myi Niemen tilan vuonna 1886 A. Ahlström yhtiölle 70,000 silloisella markalla. Tilan kauppaan sisältyi ehto, että hän sai jäädä asumaan Niemen Pirttiin. Näin Tiltalla säilyi asumisoikeus tilalla aina kuolemaansa asti.

— Maatilakauppoja. Niemen rusthollarin Ylöjärven kappelista on ostanut kauppaneuvos A. Ahlström Porista ja maksanut siitä 70,000 markkaa.

Tilta Katarina, Niemen rusthollin vanha emäntä, menehtyi 76 vuoden iässä Niemen tilalla 13.10.1907 sairastettuaan vuosia ennen kuolemaansa. Hänen kuolinsyykseen mainitaan vatsasyöpä. Hautajaiset pidettiin sunnuntaina 20.10. Hautajaissurusaatto lähti klo 11 Tiltan asunnolta Ylöjärven hautausmaalle. Siunauksen toimitti Yläjärven silloinen kirkkoherra Frans Edward Salokas. Tiltan poismenoa kunnioitettiin lukuisin seppelein. Seppeleitä laskettiin omaisten lisäksi mm. tilan omistajan A. Ahlströmin ja lukuisten ystäväperheiden puolesta.

Aamulehdessä muistellaan Niemen tilan vanhaa emäntää: ”Hän hoiti emännyyttään tavalla, jota niin hyvin lukuisat alustalaiset kuin palkollisetkin kiitollisuudella muistelevat. Miehensä kuoleman jälkeen myi vainaja Niemen tilan toiminimi A. Ahlströmille, jääden kumminkin loppuvuosikseen asumaan taloon, jonka hoitoon hän ikänsä parhaat vuodet oli uhrannut. Kun ankara tauti hänet jo 17 vuotta sitten kytki melkein yhteen paikkaan, omiin huoneisiinsa, supistui vainajan työ ja vaikutus verrattain ahtaaseen piiriin. Tilta muistetaan helläsydämisenä ja avuliaana, hän jakoi antimistaan toisille tarvitseville. Matilda Niemi oli harvinaisen hellätunteinen ja jaloluonteinen nainen. Hän rakasti lähimmäistään ja kunnioitti Jumalaa. Jälkisäädöksessään on vainaja määrännyt 2,000 mk käytettäväksi Ylöjärven kirkon tarpeisiin.”

Tiltan muisto elää tänäkin päivänä. Lielahdessa, Niemen kartanon vieressä on hänelle nimetty Matilda Niemen katu. Tiltan hautamuistomerkki löytyy Ylöjärven hautausmaalta.

Niemi perhetaulu 2.

Matilda Katarina (Tilda) s. 7.1.1831, k. 13.10.1907
Ensimmäinen puoliso: Karl Erik Freander
s. 26.1.1830 Teisko, k. 26.1.1856 Ylöjärvi
Lapset tästä liitosta:
1. Karl Erland s. 23.4.1854, k. 19.9.1854
2. Tilda Gustava s. 9.10.1855, k. 16.4.1856

Toinen puoliso: Johan Johansson eli Juho Niemi
s. 20.3.1830 Teisko, k. 30.5.1885 Ylöjärvi.
Lapset tästä liitosta:
1. Karl Johan s. 9.7.1858, k. 9.7.1859
2. Johan Evert s. 15.12.67, k. 15.12.1867
3. Karl Emil s. 30.5.1862, k. 30.9.1864
4. Karl Anton s. 25.8.1864, k. 26.7.1868
5. Paul Nikolai s. 20.12.1868, k. 13.05.1871
6. Paul Erik s. 24.1.1872, k. 20.1.1873

Mäkkylä perhetaulu 1.

Karl Benjamin Mäkkylä s. 6.1.1795 Ylöjärvi, k. 1.7.1851 Ylöjärvi
puoliso: Eva Katarina os. Siren s. 14.5.1795 Ylöjärvi, k. 16.1.1857 Ylöjärvi.
Lapset:
1. Eeva Stiina s. 9.1.1817, k. 20.7.1837
2. Kaarlo Kustaa s. 6.6.1819, k. 10.7.1837
3. Juho Benjamin s. 22.2.1821, k. 29.6.1882
4. Kustaava s. 9.9.1823, k.
5. Fredrika Vilhelmina s. 3.11.1825, k. 13.4.1826
6. Maria Karolina s. 15.3.1827, k. 16.6.1869
7. Matilda Katarina (Tilda) s. 7.1.1831, k. 13.10.1907 -> perhetaulu 2.
8. Antti Efraim s. 3.7.1833, k. 7.7.1833
9. Antti Erland s. 24.7.1834, k. 1.11.1901
10. Heikki s. 11.1.1837 k. 11.1.1837

Lähteitä:
Suomen Sukututkimusseura - historialliset kirjat Hiski sekä seuran hautatietokanta.
Kansallisarkisto. Ylöjärven seurakunnan kirkolliset lähteet: rippikirjat, syntyneiden ja kastettujen, kuolleiden sekä vihittyjen luettelot vuosilta 1831–1907.
Suomen Sukututkimusyhdistys SSHY:n digitoitu aineisto.
Kansalliskirjaston digitoidut sanoma- ja aikakauslehdet digi.kansalliskirjasto.fi
AAMULEHTI 25.10.1907 no 245
AAMULEHTI 15.10.1907 no 236
UUSI SUOMETAR 04.11.1887 NO 256
Ylöjärven seurakunta – dokumentti ” Hautausmaakierros Ylöjärven hautausmaalla” www.ylojarvenseurakunta.fi

Pirkko Kettunen

VUOKRA LIFTIT

MUUTOS. LKV
Kun kaipaat jotain pysyvää.

Kun rakennat, rakenna tukevalle perustalle.
Maarakennus T. Haavisto Oy on luotettava kumppanisi miten tahansa maata rakennatkin. Teemme vuosittain n. 120 vakiosisältöistä omakotipohjaurakkaa laatu- ja aikataulutakuulla.
Toimita meille vain asemapiirroksesi **kirsi.perala@thaavisto.fi**
Laskemme sinulle nopeasti hyvän tarjouksen.
Perustusten kuivatusurakat iSODRÄN®-menetelmällä
MAARAKENNUS T. HAAVISTO OY 50 maata muokaten
Putkimiehentie 5, 36100 KANGASALA
Puhelin 010 3233 390
www.thaavisto.fi

Lielahtea rakentamassa kanssasi
K Rauta Lielahti
Turvesuonkatu 10, 33400 Tampere • Puhelin: 03 433 1190
Avoinna: Ma – Pe 7 – 20, La 9 – 18 ja Su 10 – 18

YHTEISÖLLISYYTTÄ KAUTTA AIKAIN

Kovin harva Lielahden alueelle muuttanut tietää alueen vireästä historiasta ja niistä lukuisista yhteisöistä, jotka ovat luoneet sille oman leimansa. Alueen kasvu perustui Lielahden tehtaaseen ja sen syntyyn. Lielahteen syntyi aktiivisia yhdistyksiä, jotka kukin rakensivat omalla toiminnallaan paikan yhteisöllisyyttä.

Lielahteen syntyi kaksi urheiluseuraa, ammattiyhdistystoimintaa, omakotiyhdistyksiä, pienviljelijäyhdistys, Rientolan Setlementti ja monia muita aktiivisia yhteisöjä. Monissa yhteyksissä Lielahden historiassa törmää yhteiskunnan sille ajalle tyypilliseen yhteiskunnan luokkajakoon.

Sellutehtaan rakentaminen synnytti nykyisen Lielahden

Sellutehtaan rakentamisen aloittaminen 1913 oli alku Lielahden väestömäärän kasvulle. Sitä ennen saha ja maatalous loivat alueen työpaikat. Niemen pirtti oli Lielahden väestön yhteisen elämän keskipiste. Siellä pidettiin tilaisuuksia, siellä kävi paljon ”kulkevaisia” eri puolelta maakuntaa ja olipa sen yhteydessä kiertokoulukin ennen kuin Lielahden koulu valmistui 1925.

Väestön kasvaessa 1920-luvulla 1909 perustettu työväenyhdistyksen jäsenmäärä alkoi kasvaa. Aikaisemman toteutumattoman yrityksen jälkeen Lielahden työväenyhdistys osti tontin ja sen kaksi rakennusta Possilankatu 26:sta. Nyt kun yhdistyksellä oli tilat, alkoi aktiivinen kerho- ja yhdistystoiminta. Työväentalolla kokoontui mm. ompelukerho, lasten raittiusseura, kirjallisuustoimikunta ja opintokerho.

Työväenyhdistyksen toiminta kuitenkin hiipui 1930-luvulla laman, kieltolain ja poliittisen kuohunnan vuoksi. Isänmaallinen Kansanliike ja Lapuan liike nimittäin vaativat työväentalojen lakkauttamista. Kuohunnasta huolimatta hankitun tontin paikalle alettiin rakentaa uutta työväentaloa 1934.

Uuden talon rakentaminen oli osoitus laajemmasta työväenyhdistyksen toiminnan hyväksymisestä, sillä aikaisemmin työväenyhdistykseen kuuluvat pelkäsivät menettävänsä työpaikkansa Lapuan liikkeen aikaisten kommunistivainojen vuoksi. Uuden talon toimintaan tulivat Lielahden Kipinä, ammattiosastot ja osuustoimintaväki. Työväentalosta tuli työväestön kokoontumispaikka.

Kuvissa marssi IKL:ä ja Lapuan liikettä vastaan 1930-luvun taitteessa sekä marssi yleislakon puolesta 1956.

Työväenyhdistyksen ja ammattiosastojen toiminta oli aktiivista. Kantaa otettiin ajan ilmiöihin ja mielenilmauksiin osallistuttiin aktiivisesti. Yleensä kokoonnuttiin työväentalolla ja sieltä lähdettiin yhdessä marssien kohti Tampereen keskustaa, jonne muut yhdistykset eripuolilta kaupunkia tulivat.

Perinteenä oli osallistua vappumarsseille kokoontumalla

Kuvassa näkymä Vainiolle, jonne Lielahti alkoi kasvaa.

olikin tunnettu pientiloistaan tai puutarhoistaan aina 1980-luvulle saakka. Vuonna 1925 alueen pienviljelijät perustivat oman yhteisönsä Harjuntaustan pienviljelijäyhdistyksen.

Sen tavoitteena oli olla puoluepoliittisesti sitoutumaton vastoin kuin työväenyhdistyksellä. Yhdistys tuki jäsentensä koulutusta ja ammatillista osaamista. Se järjesti myös erilaista virkistys- ja huvitoimintaa jäsenilleen.

Pienviljelijäyhdistyksen yksi tärkeimmistä toimintamuodoista oli yhteishankinnat, kuten siemenet, lannoitteet jne. Yhdistys myös hankki lukuisia koneita sekä laitteita yhteiskäyttöön, joilla voitiin tukea sen jäsenten toimintaa. Yhdistys muodosti merkittävän yhteisön ja lisäarvon jäsenilleen.

Palokunta ja sen soittokunta

Tehtaan ja sahan toimintaa haluttiin varmistaa perustamalla Lielahteen ensin VPK ja sitten nimenmuutoksen kautta tehdaspalokunta. Palokunnan ajatus oli tehtaan ja sahan lisäksi toimia paikkakunnan palokuntana laajemminkin.

Palokunta oli vireä. Siitä tuli yksi kulttuuririentojen järjestäjä. Palokunta järjesti vapaa-ajan huviretkiä, urheilukilpailuita ja muita tapahtumia jäsenilleen ja heidän perheilleen. Erityistä palokunnassa oli aktiivinen soittokunta 1920-luvun alusta aina 1963 vuoteen saakka. Torvisoitannan lisäksi se harrasti näytelmiä. Kulttuuritoiminta ei jäänyt pelkästään jäsenten välilseksi toiminnaksi, vaan toiminnalla pyrittiin keräämään varoja varsinaiseen toimintaan.

Kilpailevat urheiluseurat

Vuonna 1929 perustettu Lielahden Kipinä oli pitkään ainoa urheiluseura Lielahdessa. Tehdas halusi perustaa vuonna 1937 paikkakunnalle toisen urheiluseuran: Lielahden Urheilijat. Tehdas rakensi tukemalleen urheiluseuralle oman kentän tehdasalueelle ja Kipinän kenttä oli nykyisellä paikalla. Pitkään urheilu oli jakautunut luokkajaon mukaisesti. Lajivalikoima molemmilla oli laaja ja siksi seurat järjestivät vuosittain ns. puulaakiottelun, jossa ne mittelivät keskenään eri lajeissa. Tämä ottelu oli Lielahdessa odotettu tapahtuma.

Puulaakiottelu oli vuosittain odotettu tapahtuma.

Sota keskeytti toiminnan

Lielahden yhteisö ei välttynyt talvi- ja jatkosodilta. Lielahden uusi koulu ja Kerhola olivat sodan aikaan sairaaloina. Paikkakunnan lapset kävivät viihdyttämässä sairaalassa olevia sotilaita mm. näytelmin.

Näytelmäryhmän esittämä Nummisuutarit. (yllä) Palokunta soittokuntineen. (alla)

Kerhola oli kaikkien yhdistysten yhteinen tila Lielahdessa ja Lielahden Martat vireä ja aktiivinen yhdistys.

Sodan aikaan Lielahden koulua vastapäätä nykyisen Lielahti-keskuksen vieressä oli venäläisille sotavangeille tarkoitettu vankileiri. 25 siellä ollutta vankia kävi tehtaalla töissä tai auttoi paikallisia pienviljelijöitä. Lielahtelaiset auttoivat vankeja siten, että lapset veivät heille ruokaa salaa.

Sodan jälkeen kulttuuriharrastukset nousivat tärkeiksi. Rientolalla ja Kipinällä oli monenlaista harrastustoimintaa. Syynä oli ehkä se, että sodan julmuudet ja raskaat ajat Suomessa haluttiin unohtaa viihteen keinoin.

Rientola yhdisti lielahtelaisia

Jos työväentalo oli tehtaan työntekijöiden yhteisöllisyyttä vahvistava paikka, niin Kerholan rakentaminen 1937 synnytti koko Lielahtea pidemmällä aikavälillä yhdistävän yhteisen harrastus ja tilaisuuksien pitopaikan.

Kerholan tiloja saivat vuokrata eri yhteisöt ja siksi siitä tuli Lielahden yhteisöllisyyden keskittymä. Kerholassa toimivat Martat, Rientola, tehtaan soittokunta, omakotiyhdistykset sekä lukuisia muita yhdistyksiä. Kerholaa vuokrattiin myös yksityistilaisuuksiin.

Rientola perustettiin 1944 jatkosodan päätyttyä edistämään oikeudenmukaista yhteiskuntaa kansalaisten oman aktiivisuuden pohjalta. Rientolaa vastustettiin alussa luultavasti sen saaman tehtaan tuen vuoksi, mutta vahvalta aateperustaltaan se kykeni yhdistämään lielahtelaisia yhdistyksiä. Rientolasta tuli kaikkien tuntema yhteisö, joka kehittyy vieläkin juurillaan.

Lielahden yhteisöllisyys syntyi Niemen pirtissä ja nyt se palasi sinne yli 100 vuoden jälkeen uudelleen. Kahtiajakautumisesta ei ole enää tietoakaan.

Kirjoittanut
Pasi Mäkinen
Haastattelut ja kuvat
Maija-Liisa Mäkinen

LIELAHDEN OMA PALOKUNTA

Kuten moni havaitsi Aamulehden Moro-liitteestä ja Lielahti-päivillä 14.5.2022, meillä on Lielahdessa ollut oma palokunta, joka on toiminut monella tavalla. Palokunta perustettiin 27.2.1920. Perustajina ja alkuunpanijoina toimivat tirehtööri **Enqvist** ja tohtori **Neovius**, jotka olivat kutsuneet mukaan turbiinihoitaja **Lauri Salosen** sekä sähkömestari **Martti Ahon**. Palontorjunta katsottiin tarpeelliseksi lisääntyvien asuinrakennusten ja niissä asuvien turvaamiseksi. Myös sahalla olevan suuren palokuorman takia palokunta oli tarpeellinen. Palokunta ei ainoastaan toiminut tehtaan alueella, vaan sen piiriin kuului myös Pohtola, Vetikko, Rapakylä (Possila) ja Peltokylä, joissa oli aloitettu voimakas omakotirakentaminen tehtaan työsuhde-asuntojen lisäksi.
Palokunnan ensimmäisenä palopäällikkönä toimi Lauri Salonen ja organisaation mukaisesti Lielahden VPK, kuten se nimettiin, jakaantui sammutusosastoon, pelastusosastoon, ruisku- ja letkuosastoon ja vartio-osastoon, joka toimi myös soittokuntana. Huomattavaa on, että palokunta teki myös palotarkastuksia Lielahden ja tehdasalueen lisäksi Pispalassa. Lielahden VPK, joka 1934 muutettiin Lielahden TPK:ksi, toimi myös kalustonsa takia alkuvaiheista lähtien kaupungin sopimuspalokuntana, vaikka toimikin Ylöjärven puolella. Toimintaan kuului myös erilaiset kilpailut, alkuaikoina lähinnä urheilulliset, mutta myöhemmin myös palokunta-aiheiset kalusto- ja tietokilpailut. Myös näytelmätoiminta oli osana toimintaa. 1960-1970-lukujen taitteessa toimintaan tuli mukaan myös sukellustoiminta.
Heti toiminnan alkuajoista lähtien Lielahden TPK:n kalusto on ollut sen aikaista huippua. Palokunta sai ensimmäisen autonsa vuonna 1922. Se oli saksalainen, paloautoksi rakennettu Benz Gaggenau. Lielahti-päivillä saimme tutustua kyseiseen 100-vuotiaaseen autoon, joka oli entisöity todella hienoksi. Merkittävää oli, että Lielahdessa oli oma auto, kun kaupungin vakinainen palokunta toimi vielä hevosten vetämällä sammutuskalustolla. Tosin tilanne muuttui nopeasti. 1920- luvulla kalustoon kuului kolme autoa, palopäällikön auto, miehistön kuljetusauto ja Benz-sammutusauto.

1965 valmistunut Ligniinitehdas ja 1970-luvun alkupuolella valmistuneet muovi- ja aaltopahvitehdas osaltaan kasvattivat palokunnan vaatimustasoa ja kenttää. Palokunnassa toimi tällöin vakituisesti kalustonhoitaja ja palopäällikkö. Osana uutta teknistä palonsammutusjärjestelmää aaltopahvi- ja muovitehdas varustettiin sprinkler-järjestelmällä, jonka huollosta palokunta vastasi. Palokunnan lopettaminen tapahtui, kun kemihierretehdas lopetettiin 2000-luvulla.

V-P Nieminen

Gagge-paloauto ja entinen tehdaspalokunnan päällikkö Veikko Oittinen (vas.) sekä Kauko ”Kake” Välimäki, joka sai Ajoneuvohistoriallisen Keskusliiton Puurtaja-palkinnon kunnostettuaan vuosia kyseistä paloautoa. *Kuva Eija Mäkinen*

Lielahti ennen -ryhmä

Rientola-keskuksessa Niemen pirtillä kokoontuu Lielahti ennen -ryhmä joka on Lielahdesta kiinnostuneiden ja pääsääntöisesti siellä asuvien tai asuneiden ryhmä.

Kokoonnumme Niemen pirtillä syyskuusta toukokuuhun jokaisen kuun ensimmäisenä torstaina klo 18.00. Ryhmään ei ole osallistumismaksua ja se toimii vapaamuotoisesti keskustellen ja muistellen Lielahden asioita, rakennuksia, ihmisiä yms.
Olemme kokoontuneet jo useamman vuoden ajan ja ryhmän koko on ollut 15-25 henkeä. Vaikka ryhmä perustuu vapaamuotoiseen keskusteluun, olemme tehneet joitakin projekteja tarkoituksena saada aineistoa vaikkapa neljänteen Lielahti-kirjaan. Tällaisia ovat olleet mm:

Työpaikkojen kartoittaminen Lielahdessa 1970 -luvulle saakka.

Niemen kartanon toiminta sen eri vaiheissa

Valokuvien kerääminen ja tallentaminen

Alkamassa merkittävien rakennusten kartoittaminen

Lielahdessa vaikuttaneet menestyneet urheilijat

Myös olemme kutsuneet henkilöitä kertomaan Lielahteen liittyvistä asioista, kuten esimerkiksi sellutehtaasta, koulusta ja Rientolan toiminnasta yms.
Vielä on elossa ihmisiä, jotka muistavat Lielahden asioita aina 40-luvulle saakka. Heidän muistonsa Lielahdesta, valokuvat ja mahdolliset vanhat lehtileikkeet olisi hyvä saada talteen. Mikäli kiinnostaa tällainen toiminta koti-/ syntymäpaikkaamme liittyen, toivotamme tervetulleeksi teidät muistelu-/ historiankartoitustilaisuuksiin Niemen pirtille.

V-P Nieminen

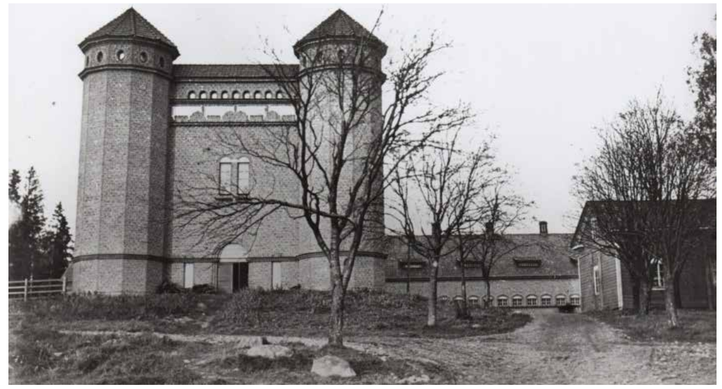

Rientola-keskus tarjoaa toimitiloja

Etsimme Rientola-keskuksen karjarakennuksen vinttikerroksiin vuokralaisia, joille rakentaisimme toiveiden mukaiset toimitilat.

Vinteille on mahdollista rakentaa n. 1200 m² toimitilaa erilaisiin käyttötarkoituksiin.
Navetan vintti sopisi esimerkiksi toimistoiksi tai valoa tarvitseviksi työtiloiksi, koska sinne rakennetaan isot kattolyhdyt. Myös tallin vintille voidaan rakentaa erilaisia työtiloja tai varastoja vaikkapa verkkokaupoille.

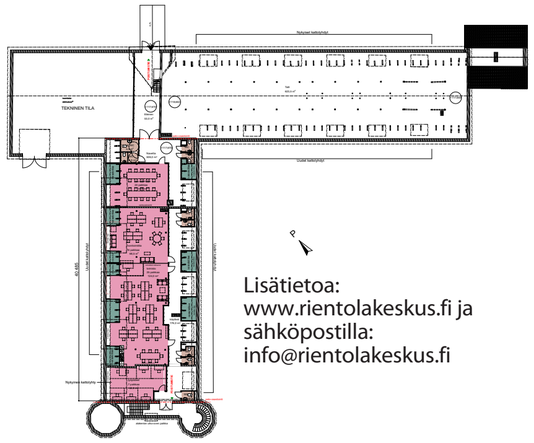

Lisätietoa:
www.rientolakeskus.fi ja
sähköpostilla:
info@rientolakeskus.fi

Insinööritoimisto
HEIKKI LAMMI OY

TERVETULOA Makutuotteen Tallimestarin kahvilaan ja myymälään!

Makutuotteen leipomomyymälä palvelee kauniissa ja vanhan ajan tunnelmaa huokuvassa tiilirakennuksessa Rientola-keskuksen pihapiirissä entisessä tallimestarin asunnossa.

Meiltä löydät niin näyttävät juhlakakut ja leivokset kuin tuoreet leivät sekä perinteiset kahvileivät.
Pienemät kakut heti mukaan, isommat tilauksesta.

Lounaskahvilassamme voit nauttia makoisan keittolounaan tai tilata sen mukaasi.

makutuote

Matilda Niemen katu 22,
33400 Tampere p.03 346 1222
www.makutuote.fi

Masseista mahiksia toi nuoret Rientolaan

Tulevien seiskaluokkaisten ryhmäytys vei ajatuksia jo koulun alkuun, vaikka kesä on vasta alussa.

Lielahden koulussa on jo pidempään haluttu saada uusille seiskoille hyvä startti yläkouluun. ”Uusia luokkakavereita ja luokanohjaajaa ei ole haluttu julkistaa vain nimilistalla ilmoitustaululla, vaan on pyritty tekemään jännittävästä päivästä hieman, no, erilainen koulupäivä”, myhäilee ryhmäytyksestä vastaava koulutalmentaja **Sanna Elo**.

Satakunta ensi syksyn seiskaluokkalaista kokoontui viimevuotiseen tapaan kevään ryhmäytyspäivään Rientolalle. Viime vuonna teemana oli Yhtä Sirkusta, sillä onhan yläkoulu välillä melkoista sirkusta. Tapahtumaa suunnitelleet yläkoulun Kaiku-valinnaisaineen oppilaat jatkoivat Massi-hakemuksessaan Paluu Sirkukseen -teemalla. Tampereen kaupunki myöntää Masseista mahiksia -toimintarahaa lasten ja nuorten ideoimiin toimintaan ja tapahtumiin.

MM-Leijonat järjesti oman sirkuksensa sopivasti ja pelasivat tapahtumapäivänä 24.5. alkusarjan viimeisen ottelunsa Tsekkiä vastaan. Ryhmäytystä twistattiin Leijona-teemalla ja joukkuehengen luonnilla ja saatiinkin hienosti samaan suuntaan karjuvia Leijona-luokkia. Viittä luokkaa ryhmäytettiin erilaisilla rasteilla, joita toteuttamassa olivat Kaiku-ryhmien oppilaita, tukioppilaita, oma luokanohjaaja, nuorisopalvelujen ohjaajat sekä Tapahtumatuotanto Voltti.

Vilma Vartiainen ja Ella Kranni tuunasivat opettaja Mari Niemelle kisailmettä. Kuva:Sanna Elo

Myös opinto-ohjaajat ja oppilashuollon väki olivat tapahtumassa mukana ja esittäytymässä uusille nuorille.

Leijonien fanikaman lisäksi mieleen taisivat jäädä ilmaiset hattarat, popcornit ja hodarit, joita koulun normieväiden lisäksi saatiin. Aurinkoinen keli siivitti iloisia ja sinisävytteisiä ilmeitä kasvoille ja tapahtuma onnistui jälleen hienosti. Rientolalle kiitokset hienoista puitteista tapahtumalle!

Kuva:Sanna Elo

Rientolan pihaan oli tilattu kevään paras sää koulun ryhmäytystä varten. Kuva:Eija Mäkinen

Tuleva Lietsun 7E harjoitteli samassa veneessä soutamista, Leijonien fanijoukkona tietenkin!

Oppilaskunnan pakopeli viimeisten päivien ilona

Viime vuonna Tampereen yläkoulujen parhaana oppilaskuntana palkittu Lietsun oppilaskunta sai idean pakopelistä jo syksyn kokouksessaan.

Kaikille yläkoululaisille suunnattu peli sai ansaitusti tukea myös Massirahaa jakaneelta raadilta. Pakopelin taustatarina liittyi koulumaailmaan. Tarinassa koulun rehtori **Tiina Haanpää** ja apulaisrehtori **Sami Jaakkola** olivat mystisesti kadonneet ja todistuksia varten oli Wilmassa väärät numerot. Luokalta päästäkseen tuli oppilasryhmien selvittää mysteerejä ja korjata Wilman numerot kuntoon. Tehtävänä oli myös ratkaista, kuka oli kaiken sekoilun takana ja miksi.

Tarkempi suunnittelutyö tehtiin toukokuussa, jolloin aloitettiin suunnittelemalla juoni ja rastit. Niistä oli vastuussa vain kolme ihmistä, jotta mahdollisimman moni pääsisi mukaan peliin. Ensin suunniteltiin juoni, jonka perusteelta kehitettiin tehtävät. Tehtävät olivat sekä fyysisiä että digitaalisia. Tehtäviin lukeutui mm. musiikillisia, matemaattisia, kielellisiä sekä päättelykykyä vaativia tehtäviä. Kun tehtävät olivat melkein valmiita, otettiin mukaan testipelaaja, joka kokeili pelata pelin läpi. Testipelaajasta saatiin sen jälkeen hyvä pelinohjaaja.

Peliä pelattiin yläkoulun oppilaiden kanssa kahdella viimeisellä viikolla. Peliin ilmoittautui kaiken kaikkiaan 41 ryhmää eli 136 yläkoululaista. Tehtäviä tehtiin pääosin välituntisin, mutta myös joidenkin viimeisten oppituntien aikana. Tehtävät veivät aina seuraavaan ja lopulta johtivat viimeiseen koetukseen. Viimeinen tehtävä oli tutkia rehtorien katoamisen takana olevan syyllisen lokeroa, josta syyllisen sai pääteltyä.

Innostus peliin oli suuri ja monet pääsivät sen loppuun asti. Peli loppui 1.6. ja seuraavana päivänä pitkällä välitunnilla julistettiin pakopelin ratkaisu sekä voittajat ja jaettiin lukuisia osallistumispalkintoja.
Pakopelin ideoijina ja pelinohjaajina toimivat koulunsa päättäneet **Nea Lehtinen**, **Elsa Kaski**, **Severi Roihankorpi** ja **Jenna Kärkkäinen**. Kiitosta saanutta ryhmää ohjasi äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja **Sari Haataja**.

P.S. Syyllinen ei ollut tällä kertaa kokki, vaan itse apulaisrehtori…

kuva Sari Haataja

Pelinohjaajat pitivät kisakeskusta koulun aulassa yli viikon. Toisessa kerroksessa näkyvä Lietsu-graffiti on tehty oppilaskunnan graffitipajassa viime vuoden Masseista mahiksia -projektina.

Putiikki Matilda
SATU SALMI
040-832 5727
Matilda Niemen Katu 22
33400 Tampere

SISUSTUS SEVERIINA
Maria Tervaoja
045 876 4455
Federleynkatu 19
33400 Tampere
maria@sisustusseveriina.fi
www.sisustusseveriina.fi

Olemme Lielahden Citymarketissa!
PASSI-KUVAT
Sinkäisesti, ilman ajanvarausta!
Myös paperisena virsumeihin, ajokorteihin, asiakirjoihin ja opiskelijakortteihin...
Esteetön kulku Citymarketin pääovien kautta
15,-
Voimassa 31.7.2022
MEILTÄ LÖYDÄT MYÖS LAAJAN SISUSTUSTUOTEVALIKOIMAN!
JA AINA LÖYTYY TARJOUKSIA!
TÄLLÄ KUPONGILLA
100 kpl DIGIKUVIA
10x13/10x15
yksi kuponki/työ
VOIMASSA:
31.7. 2022 asti
KUVAT KAUPPAREISSUILLA!
VALOKUVIA
Timo Peltomaa
Harjuntausta 7 • 33400 Tampere
Puh. (03) 3142 4200
Avoinna: ma-pe 10-18 la 10-15
valokuvia@valokuvia.fi • www.valokuvia.fi

VAPAA PÄÄSY!

SIIVIKKALA GOES WEST

SIIVIKKALAN KOULUN TEKONURMIKENTÄN AVAJAISET

SU 19.6. KLO 11-17

ESIINTYMÄSSÄ LASTEN SUOSIKKIBÄNDI

PUKEUDU VILLIN LÄNNEN TEEMAAN!

COUNTRY MUSIIKKIA
JYKÄ SIRAINEN JA HENRY KURONEN klo 12.30

SUPERSAM
SIIVIKKALAN OMA SUPERSANKARI klo 14.00

ORFFIT
LASTENBÄNDI klo 13.30 ja 15.00

Orffit

OHJELMAA KOKO PÄIVÄN: KISOJA JA TOIMINTAPISTEITÄ VILLIN LÄNNEN TYYLIIN POMPPULINNA • NUORTEN VILTTIKIRPPIS • KASVOMAALAUKSIA • ONNENPYÖRÄ HERKKUSALUUNA • HATTARAA • POPCORNIA • MAKKARAA • PAELLAA KEPPIHEVOSTEN ESTERATA, KISALÄHTÖJÄ KLO 12 JA 13 (OMA-/ LAINAKEPPARI)

Tapahtumassa käytössä MobilePay ja käteinen, linja 82 kulkee juuri kentän vierestä!

PREERIAN AVAJAISTURNAUS
SIIVIKKALA FUTAA

SIIVIKKALAN ILVEKSEN JUNNUT KOHTAAVAT PÄIVÄN AIKANA LÄNNEN JOUKKUEET TESOMALTA JA LENTÄVÄNNIEMESTÄ

Yhteistyössä Siivikkalan Nuoret ja Ilves Futis-Liiga, Siivikkala

PANCHO VILLA

K Market SIIVIKKALA

Siivikkalan Nuoret ry:n kerhot
syksyllä 2022 Siivikkalan koulun salissa

Siivikkalan Nuoret ry järjestää liikunta- ja harrastekerhoja ja tapahtumia ylöjärveläisille lapsille ja nuorille. Siivikkalan Nuoret on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton Suomen Setlementtiliiton ylöjärveläinen jäsenyhdistys.

Kerhojen syyskausi on 5.9.-4.12.2022.

Ma Salibandy 8-11 v. klo 16.30-17.30 45 €

Ma Salibandy 5-7 v. 17.30-18.30 45 €

Ti Tanssillinen voimistelu 6-9 v. 16.30-17.30 50 €

Ti Hip hop ja showtanssi 8-11 v. 17.30-18.30 50 €

To Salibandy 10-14 v. 15.30-16.30 45 €

To Temppukoulu 3-4 v. 16.30-17.15 63 €

To Temppukoulu 4-5 v. 17.15-18.00 63 €

To Temppukoulu 5-7 v. 18-18.45 63 €

Su Perheliikunta Klo 10.30-12.00 25 €

Su ja To Futsal 8-10 v. 16.00-17.00 50 €
* Futsal loka-marraskuu ja tammi-maaliskuu

Aikuisten salibandy, paikka ja kellonaika ilmoitetaan myöhemmin.

Ilmoittautuminen ja mahdolliset aikataulumuutokset:

www.siivikkalannuoret.fi/toimintaryhmät

SINULTA Sinulle

Siivikkalan Nuoret ry

@siivikkalannuoret

Yale

Tee ovestasi älykäs. Yale Linus® -älylukolla.

Yale Linus® -älylukko on turvallinen oven lukko, joka mahdollistaa avaimettoman kulun sekä tuo uudenlaista hallintaa ja helppoutta arkeesi. Näe kuka ovestasi kulkee ja milloin, anna vieraillesi virtuaalisia avaimia ja tarkista onko ovesi avoinna vai suljettu. Yale Linus® -älylukossa on tyylikäs muotoilu yhdistettynä huipputason teknologiaan.

SECURED BY ABLOY

ABLOY VALTUUTETTU

AJAN LUKKO
TURVAKSI PALVELUT
PART OF PROSERO

Tammelan puistokatu 29 | 33500 Tampere
03 2541 600 | **www.ajanlukko.fi**